

Naam: _____

Adres: _____

Datum van levering: _____

Machinenummer: _____

Geachte Bernina-cliënte,

U bent nu de gelukkige bezitster van een nieuwe Bernina. Daarmee feliciteren wij U van harte en wij danken U voor het in ons gestelde vertrouwen.

Wij hebben bewust «Mijn Bernina Boek» als titel voor dit instructieboekje gekozen, omdat wij er van overtuigd zijn, dat het voor U, gedurende het jarenlange gebruik van Uw naaimachine, de spiegel zal worden van een groot aantal geheel persoonlijke ervaringen.

Uw Bernina-vertegenwoordiger, die U de Bernina-naaimachine heeft geleverd, zal U aan de hand van dit boekje instructies geven. Uw goedgelukte proeflapjes kunt U dan op de roodgedrukte voorbeelden opplakken. Op die manier krijgt U een waardevol naslagwerk, waarvan U steeds veel plezier zult beleven.

In dit boek zijn ook werkzaamheden beschreven, die met speciale accessoires (verkrijgbaar tegen extra betaling) moeten worden uitgevoerd. Uw Bernina-leverancier zal U gaarne alle gewenste inlichtingen verstrekken. Tussentijdse wijzigingen in de standaard-accessoires moeten wij ons voorbehouden.

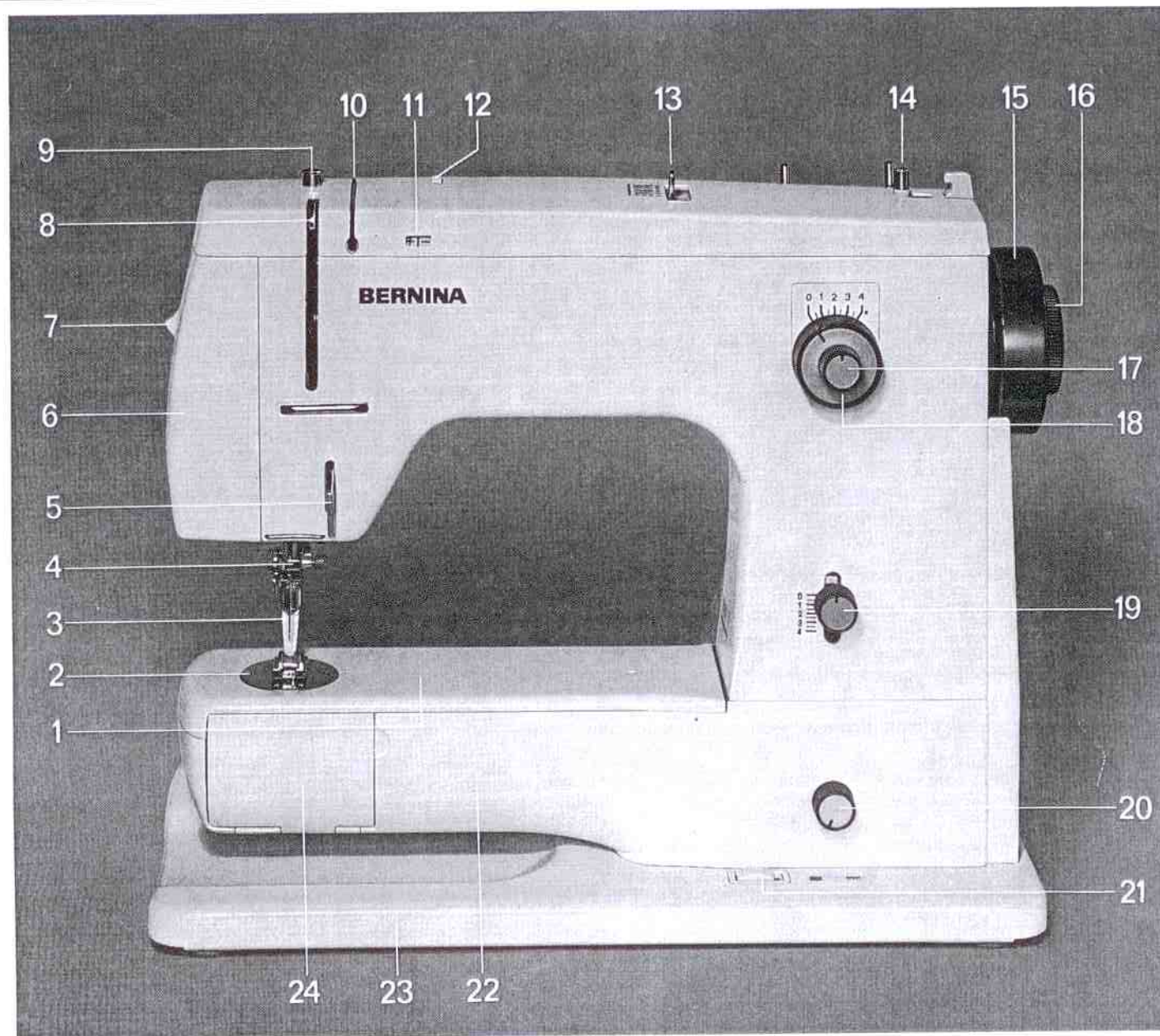
Wanneer U alle bij de instructie geleerde soorten naaiwerk geheel beheerst, dan zal het naaien en zelf creëren voor U een blijvende vreugde worden.

Wij wensen U veel succes.

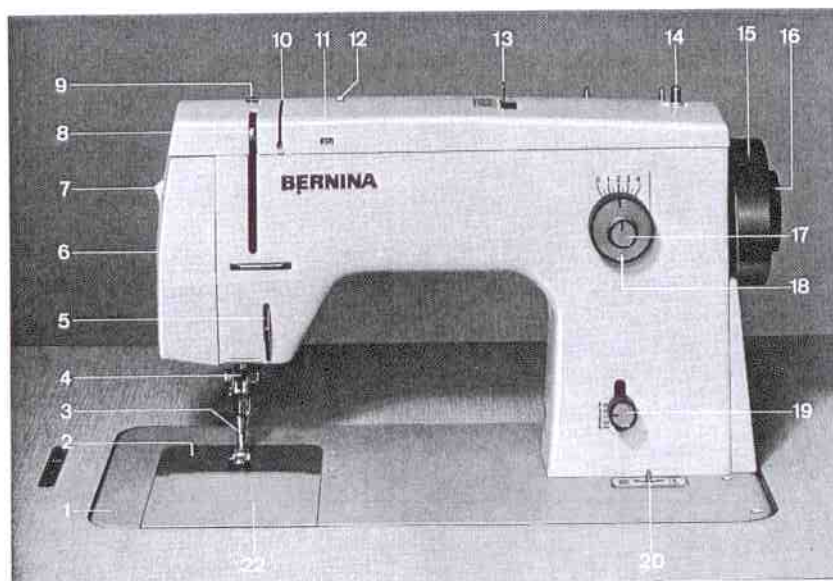
Fr. Gegauf AG, Bernina-Naaimachinefabriek
Steckborn TG, Zwitserland

Kl. 807 Vrije arm-zigzag-naaimachine met ingebouwde sier-en gebruikssteken

Kl. 817 Vlakke plaat-naaimachine met ingebouwde sier-en gebruikssteken

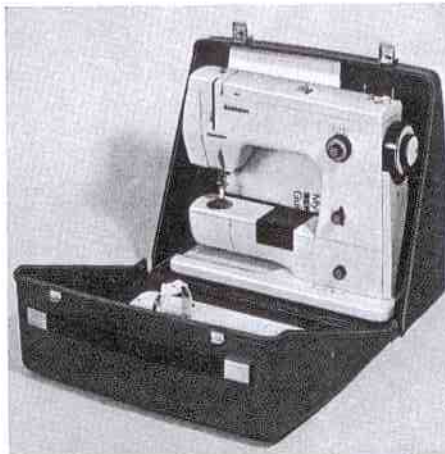
- 1 Dekplaat van de vrije arm
- 2 Steekplaat
- 3 Naaivoetje
- 4 Naaldhouder
- 5 Draadregulateur
- 6 Lampkap
- 7 Lichtschakelaar
- 8 Draadhevel
- 9 Garenwindervoorspanning
- 10 Draadspanning- en geleiding
- 11 Venster voor het aflezen van de draadspanning
- 12 Regelschijf voor de draadspanning
- 13 Handle voor het instellen van zigzag-siersteken
- 14 Garenwinder
- 15 Handwiel
- 16 Handwieluitschakelschijf
- 17 Drienaaldstandenknop (Links-midden-rechts)
- 18 Zigzagknop
- 19 Regelknop voor de steeklengte
- 20 Knop voor het buiten werking stellen van de transporteur
- 21 Omschakeling van de motor «Langzaam-snel-naaien»
- 22 Vrije arm
- 23 Grondplaat
- 24 Klapdeksel (grijper)

1 Grondplaat	12 Regelschijf voor de draadspanning
2 Steekplaat	13 Handle voor het instellen van zigzag-siersteken
3 Naaivoetje	14 Garenwinder
4 Naaldhouder	15 Handwiel
5 Draadregulateur	16 Handwieluitschakelschijf
6 Lampkap	17 Drienaaldstandenknop (Links-midden-rechts)
7 Lichtschakelaar	18 Zigzagknop
8 Draadhevel	19 Regelknop voor de steeklengte
9 Garenwindervoorspanning	20 Knop voor het buiten werking stellen van de transporteur
10 Draadspanning- en geleiding	22 Schuifplaat
11 Venster voor het aflezen van de draadspanning	

Naaïmachine, voetweerstand en aanschuiftafel zijn in de koffer ondergebracht.

Om de machine uit de koffer te halen, kan men de koffer het beste op tafel zetten. Na het openen van de sloten kan men de koffer naar voren openleggen. Zonder moeite kunt U nu de Bernina uit de koffer nemen en op de gewenste plaats neerzetten.

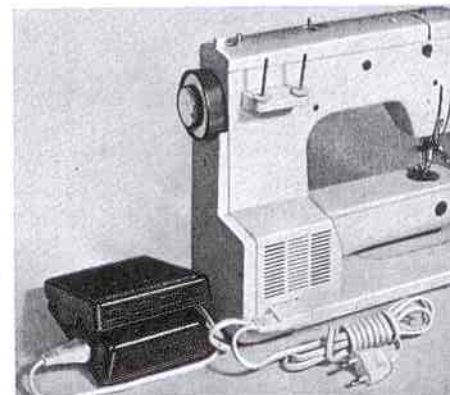
Het aan de vrije arm te bevestigen bakje, dient om de voetweerstand met snoer en de handleiding in te zetten. Let U op, dat U de machine op de juiste wijze in de koffer plaatst. Zoals de machine in de koffer staat afgebeeld. Bij onjuist inzetten van de machine, sluit de koffer niet. Koffersloten op de juiste wijze dichtmaken.

Aansluiten van de machine

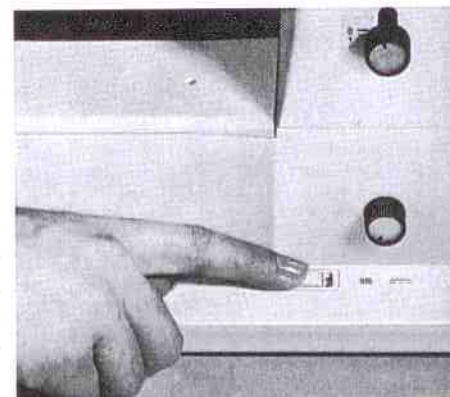
Attentie! Controleer of de op het schildje van de motor aangegeven spanning (voltage) overeenkomt met de aanwezige netspanning.

Voetweerstand uit de koffer nemen en op de machine aansluiten. De snoeren voor voetpedaal en aansluiting zijn met een speciale stekker gecombineerd. Na het aansluiten van de stekker in de machine moet alleen nog de netstekker in het stopcontact worden gestoken. Na lichte druk op de trede van de voetpedaal zet de machine zich in beweging.

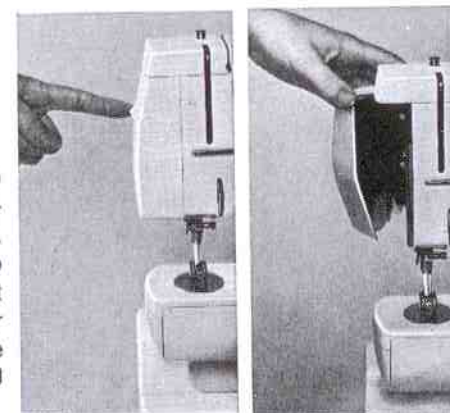
Zorgt U ervoor, dat indien U de stekker uit de stopcontacten wilt trekken, U niet aan de draden maar aan de stekker trekt.

Omschakelbare motor. Voor vele soorten naaiwerk is het prettig, wanneer de machine niet zo snel loopt. Schakelaar naar rechts schuiven. Nu loopt de machine op het halve aantal toeren en de snelheid kan binnen dit bereik nauwkeurig worden geregeld.

Verlichting. Naailicht: 15 Watt. Door op de schakelaar te drukken wordt het ingebouwde lampje in- of uitgeschakeld. Voor het vervangen van de gloeilamp wordt de lampkap opgeklapt. Het lampje wordt naar boven gedrukt, naar links gedraaid en naar beneden uit de fitting verwijderd. Bij het inzetten gaat U in omgekeerde volgorde te werk.

Elektrisch gedeelte

Kl. 817

Aansluiten van de machine

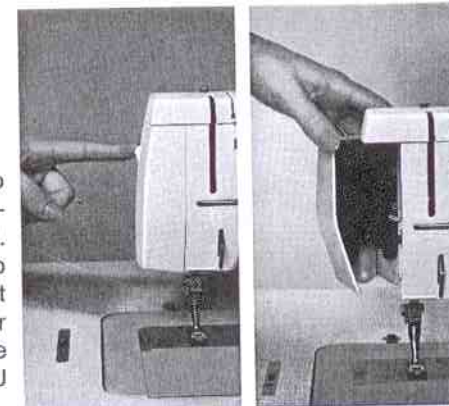
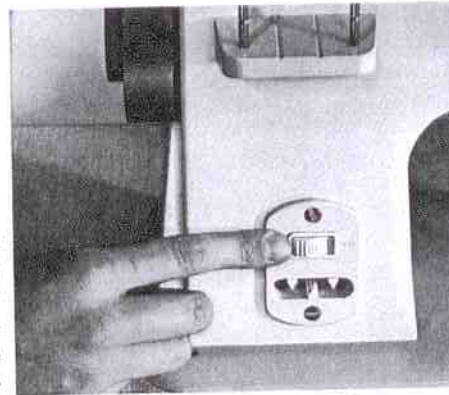
Attentie! Controleer of de op het schildje van de motor aangegeven spanning (voltage) overeenkomt met de aanwezige netspanning.

Voetweerstand uit de koffer nemen en op de machine aansluiten. De snoeren voor voetpedaal en aansluiting zijn met een speciale stekker gecombineerd. Na het aansluiten van de stekker in de machine moet alleen nog de netstekker in het stopkontakt worden gestoken. Na lichte druk op de trede van de voetpedaal zet de machine zich in beweging.

Zorgt U ervoor, dat indien U de stekker uit de stopcontacten wilt trekken, U niet aan de draden maar aan de stekker trekt.

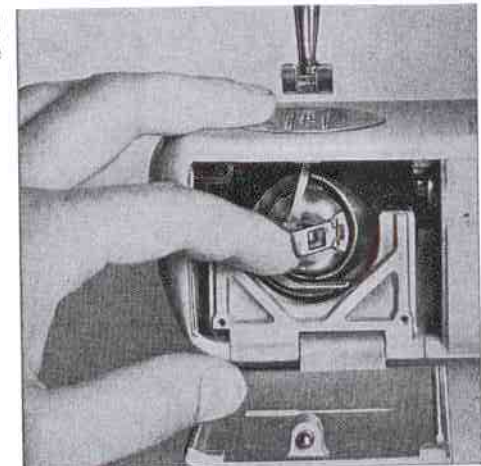
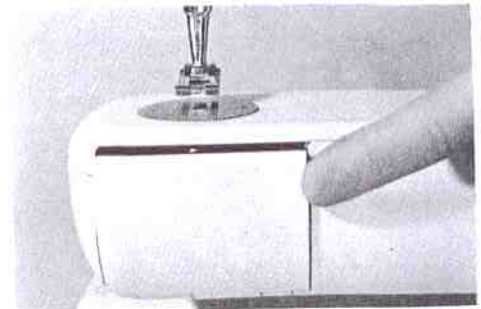
Omschakelbare motor. Voor vele soorten naaiwerk is het prettig, wanneer de machine niet zo snel loopt. Schakelaar naar rechts schuiven. Nu loopt de machine op het halve aantal toeren en de snelheid kan binnen dit bereik nauwkeurig worden geregeld.

Verlichting. Naailicht: 15 Watt. Door op de schakelaar te drukken wordt het ingebouwde lampje in- of uitgeschakeld. Voor het vervangen van de gloeilamp wordt de lampkap opengeklapt. Het lampje wordt naar boven gedrukt, naar links gedraaid en naar beneden uit de fitting verwijderd. Bij het inzetten gaat U in omgekeerde volgorde te werk.

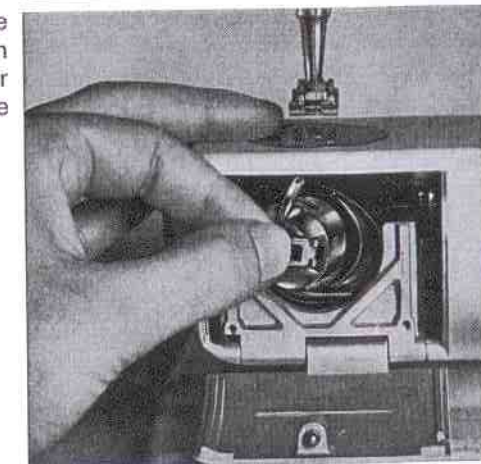

Verwijderen van de spoelhuls

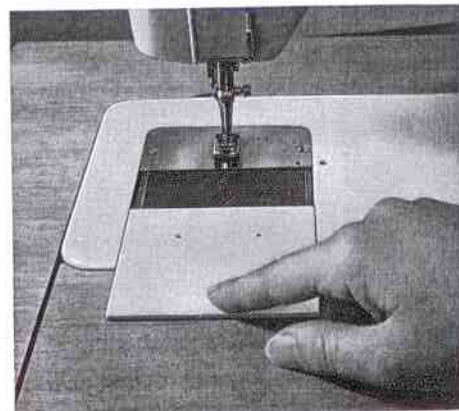
Klapdeksel openen. Aan het handwiel draaien (naar U toe) tot de naald in de hoogste stand staat.

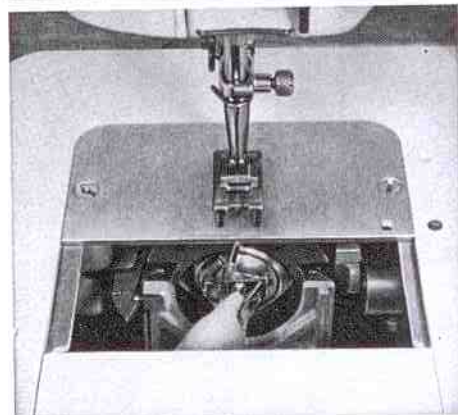
Spoelhuls bij het scharnierende klepje vastpakken en uit de machine halen (met duim en wijsvinger van de linkerhand). De spoelhuls wordt op dezelfde manier weer aangebracht.

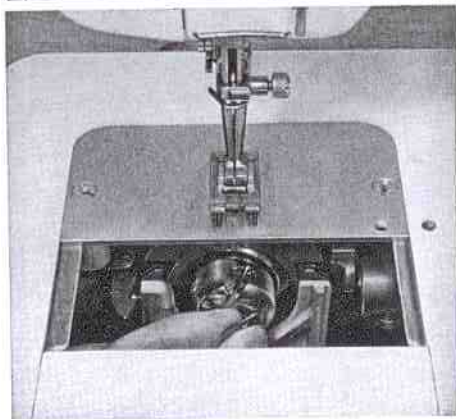
Verwijderen van de spoelhuls

Schuifplaat openen. Aan het handwiel draaien (naar u toe) tot de naald in de hoogste stand staat.

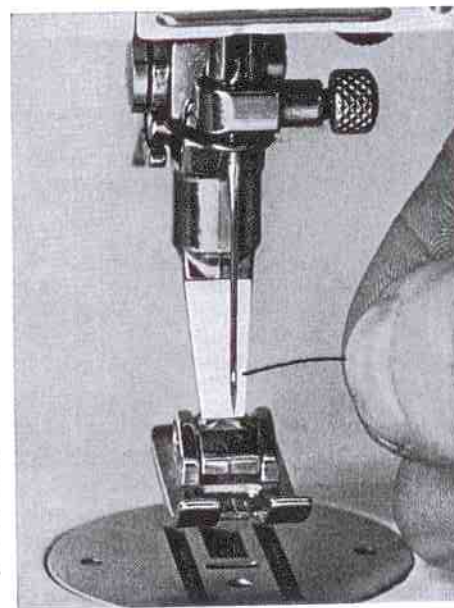
Spoelhuls bij het scharnierende klepje vastpakken en uit de machine halen (met duim en wijsvinger van de linker hand). De spoelhuls wordt op dezelfde manier weer aangebracht.

Naaldsysteem 705 B	zeer fijn 60	fijn 70	middel 80	dik 90	grof 100
Naaigaren gemerceriseerd (3-draads)		70—60	60—50	50—40	40
Stopgaren (2-draads)					
Zwitserland	160	140—20	100		
Buitenland	80	70—60	50		

De juiste keuze van naald en draad.

Voor Bernina kl. 807 en 817 komt alleen systeem 705 B in aanmerking. Let U vooral op de bovenstaande tabel. Voor het normale naaiwerk gebruikt men meestal nr. 80, 90 en 100, voor het stoppen nr. 70 en 80.

Een nieuwtje van Bernina is het witte plaatje op de naaivoet. Zet U de naald in de hoogste stand, waardoor het oog van de naald voor het witte vlakje komt. Het inrijgen van de draad wordt hierdoor aanzienlijk eenvoudiger.

Opspoelen van de onderdraad

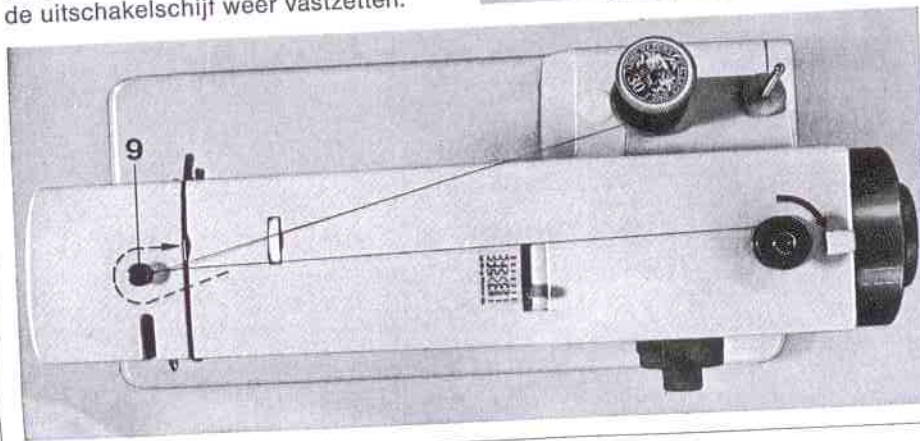
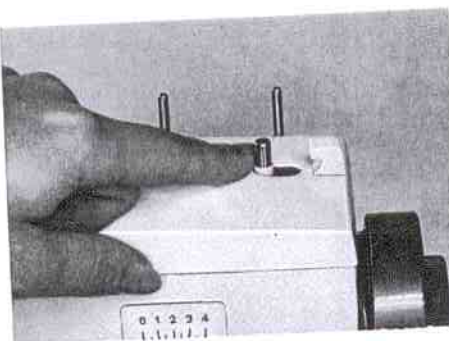
Opspoelen van de onderdraad

Handwiel uitschakelen. Handwiel met de linker hand vasthouden. Door met Uw rechterhand de uitschakelschijf naar U toe te draaien, wordt het handwiel losgemaakt.

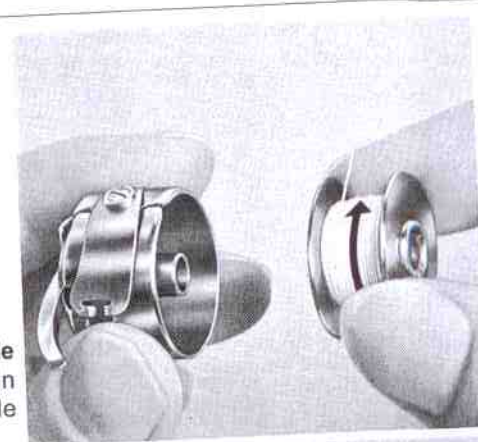
Spoelklosje op de garenwinder zetten en naar rechts drukken. De garenwinder is nu ingeschakeld.

Draad van de garenklos met de klok mee om de voorspanning trekken en vandaar — zoals foto — om het spoelklosje winden. Motor met behulp van de voetweerstand in beweging zetten. Zodra het spoelklosje vol is, wordt de garenwinder automatisch uitgeschakeld. Motor afzetten, spoelklosje wegnemen en de garenwinder naar links drukken. Tenslotte het handwiel d. m. v. de uitschakelschijf weer vastzetten.

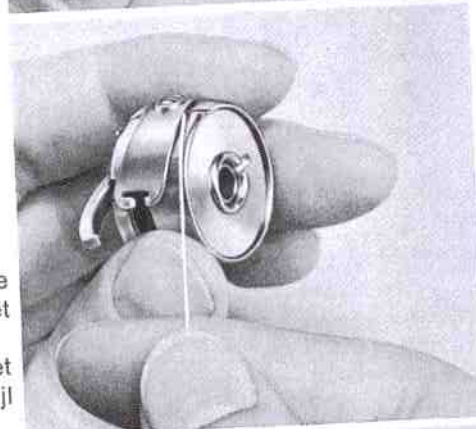

Aanbrengen van het spoeltje in de huls

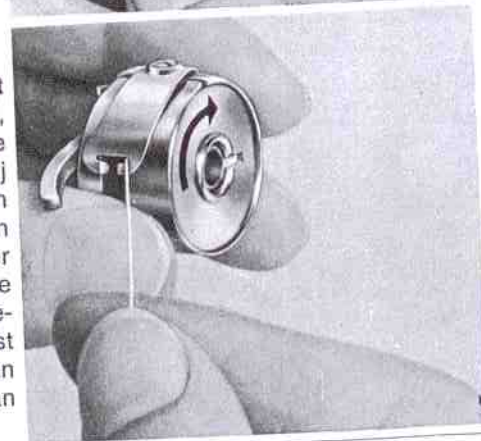
Aanbrengen van het spoelklosje in de spoelhuls. Het spoelklosje moet zo in de spoelhuls worden geplaatst, dat de draad in de richting van de pijl loopt.

Draad in de gleuf leiden en onder de spanningsveer doortrekken (hierbij het spoelklosje **niet** vasthouden). Wanneer U aan de draad trekt moet het spoelklosje in de richting van de pijl draaien.

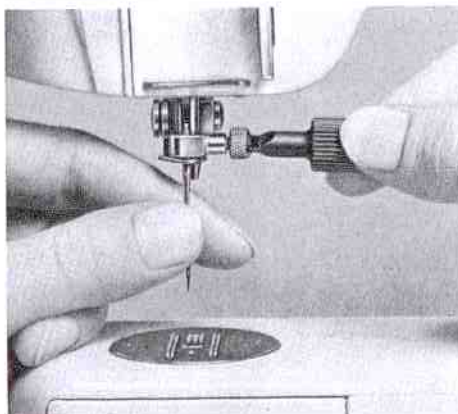

Het aanbrengen van het spoelklosje met de spoelhuls in de grijper. De naald, door draaien aan het handwiel in de hoogste stand brengen. De spoelhuls bij het scharnierende klepje vastpakken (evenals bij het uit de machine halen met duim en wijsvinger van de linker hand). Bij het inzetten in de machine moet de spoelhuls zo worden vastgehouden, dat de haak naar boven wijst en in de uitsparing in het deksel van de grijperbaan past. Ter controle aan de draad trekken.

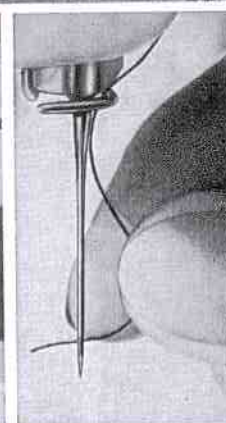
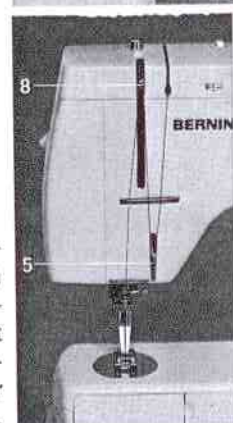
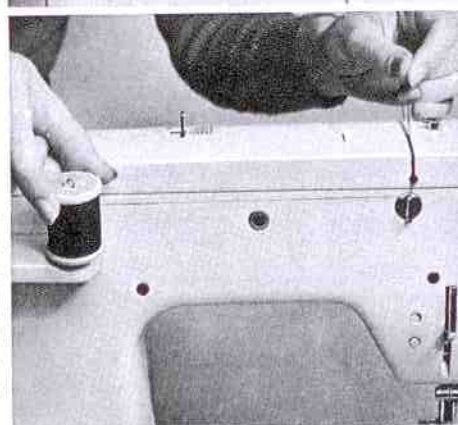

Inrijgen van de bovendraad

Aanbrengen van de naald. Klemschroef een halve slag losdraaien. De naald — met de platte kant naar achteren — zo ver mogelijk loodrecht naar boven schuiven. De schroef weer stevig vast draaien.

Inrijgen van de bovendraad. Dit gaat bij de Bernina in één keer — van de klos tot de naald. Hierbij moeten naaivoetje en draadhevel altijd omhoog gezet worden! Klos op de pen zetten, de draad met de linker hand in het oogje haken en dan door de lange gleuf van de draadspanning trekken. Met de rechter hand de klos vasthouden.

Vervolgens wordt de draad in de draadgeleidebeugel (5) gehaakt, naar boven in de gleuf van de draadhevel (8) getrokken en weer naar beneden in het oog van de naaldhouder gehaakt. Tenslotte wordt de draad **van voren naar achteren** door het naald oog gestoken.

De draadspanning. De Bernina heeft het unieke voordeel, dat voor naaien de spanning van de draad niet veranderd behoeft te worden. Voor speciale doeleinden kan hij met de draaischijf (12) worden gewijzigd. Als richtlijn geldt: normale spanning = het kerfje in het venster (11) moet op de streep staan. + = spanning wordt groter, — = spanning wordt minder.

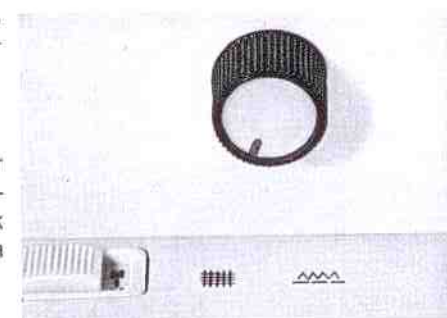
Omhooghalen van de onderdraad. Bovendraad losjes vasthouden. Vervolgens het handwiel een slag naar U toe draaien tot de draadhevel weer boven staat. Voorzichtig aan de bovendraad trekken, waardoor de onderdraad door het steekgat naar boven komt. Onder- en bovendraad zachtjes aantrekken en naar achteren onder de naaivoet leggen.

Buiten werking stellen van de transporteur. Voor bepaalde werkzaamheden, hoofdzakelijk stoppen, moet U de transporteur buiten werking stellen.

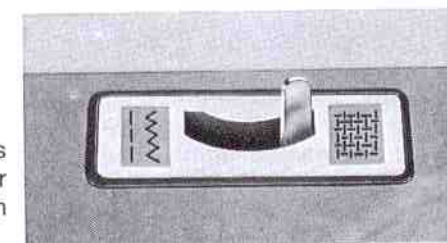
Kl. 807

Stoppen. Hiervoor de knop (20) naar links draaien op het monogram (stoppen). Voor al het gewone naaiwerk wordt de knop op het monogram (naaien) gezet.

Kl. 817

Stoppen. Hiervoor knop (20) naar rechts op monogram (stoppen) schuiven. Voor naaiwerk moet de knop op monogram (naaien) staan.

De aanschuiftafel Uitsluitend kl. 807

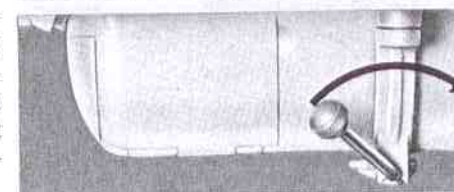
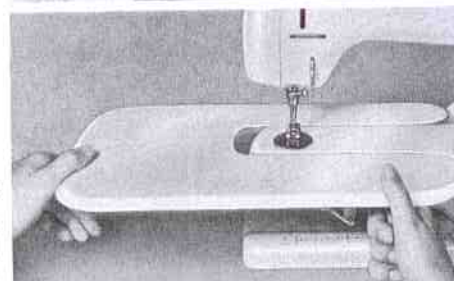
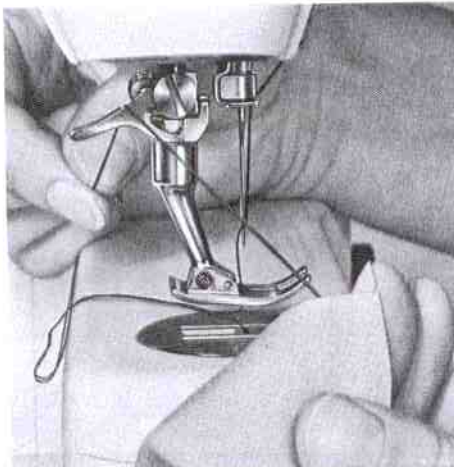
Wegnemen van het naaiwerk. Wanneer U klaar bent met naaien moet de draadhevel (8) altijd omhoog gezet worden (met het handwiel). Dan pas wordt het voetje met de persvoethevel omhoog gezet, waardoor de bovendraadspanning wordt opgeheven, zodat het naaiwerk gemakkelijk links-achteruit kan worden weggetrokken.

Draadafsnijder. De hefboom, waarmee het voetje wordt vastgezet, is zo uitgevoerd, dat deze ook gebruikt kan worden voor het doorsnijden van de draad. Met dit kleine hulpmiddel kunt U zich veel tijd besparen, vooral wanneer U geen schaar bij de hand heeft.

(Uitsluitend kl. 807)

Bevestigen van de aanschuiftafel. De aanschuiftafel wordt in de koffer opgeborgen. Nadat de klem is weggedraaid kan hij uit de koffer worden genomen.

Wanneer U de aanschuiftafel aan de vrije arm van de machine schuift, moet U er op letten, dat de bevestigingshefboom naar links is gedraaid. Voor het vastzetten van de aanschuiftafel moet deze hefboom naar rechts (in de richting van de pijl) worden gedraaid.

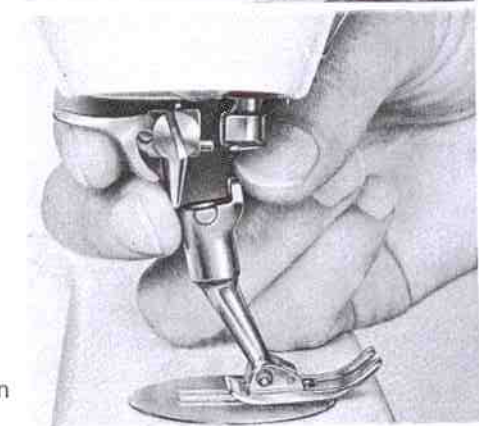
Verwisselen van de naaivoetjes

Voor ieder soort naaiwerk een speciaal voetje! Alleen dan naait U gemakkelijk en perfect. Het verwisselen gaat dankzij de gepatenteerde Bernina-naaivoetbevestiging snel en gemakkelijk. Het Bernina-principe: «Het voetje er alleen maar opzetten!» geeft Uw naaiwerk vleugels.

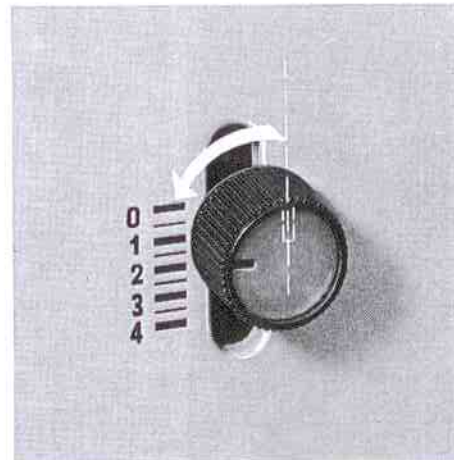
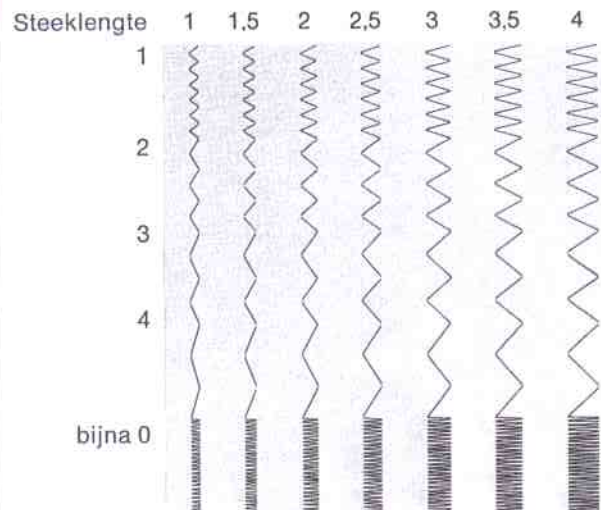
Met de persvoethevel het voetje in de hoogste stand zetten.

Bevestigingshefboom omhoog duwen en het voetje verwijderen.

Gewenste voetje op de pen steken en naar beneden drukken. Het voetje zit stevig vast en de machine is klaar voor een nieuw naaiwerk. Dit wordt alleen door Bernina geboden.

Naaldstand: Midden
Zigzagbreedte of steekbreedte

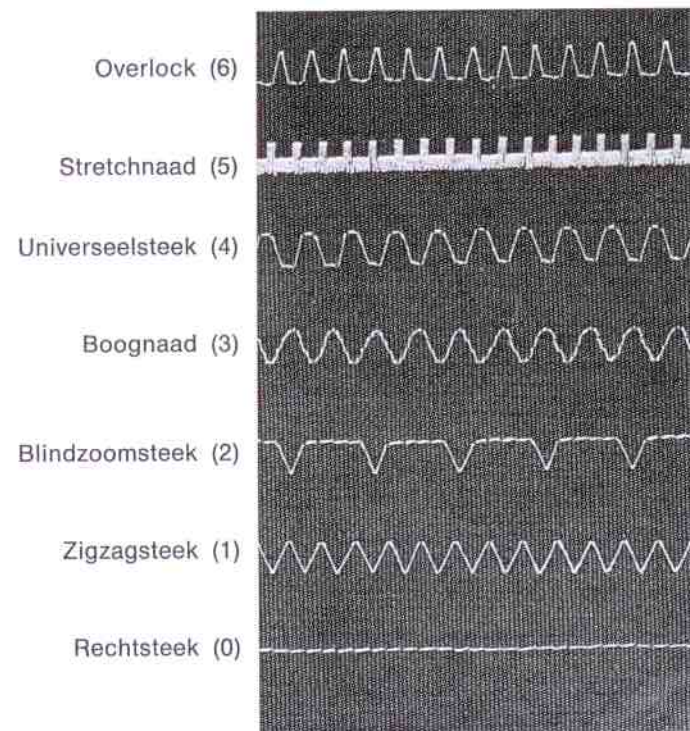
Zigzag naaien

Instellen van de zigzagbreedte: Knop 18. Met de streep op de zigzagknop (18) kunt U op het erachter liggende scala de zigzagbreedte aflezen. Voor rechtsteek naaien dient de knop op 0 te staan. Draait men de knop naar rechts van 0 naar 4 dan wordt de naalduitslag groter. Hoe hoger het getal, hoe breder de zigzag. Terwijl U naait kunt U de knop ook verzetten, **indien de machine stilstaat echter alleen, wanneer de naald uit de stof is.**

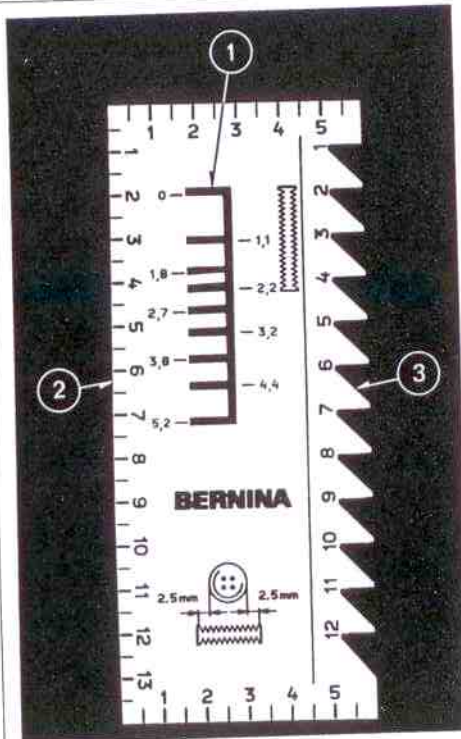
Met de steeklengte-knop kunt U de cordonnaad instellen.

Draait U de knop (19) met de klok mee zo ver naar rechts tot deze geblokkeerd wordt. De streep op de knop staat dan naar boven (steeklengte=0). Nu kunt U door de knop naar links te draaien de lengte voor de cordonnaad instellen — al naar gelang de stof en de draad —.

De verschillende gebruikssteken, die met de Bernina kl. 807 of 817 kunnen worden genaaid.

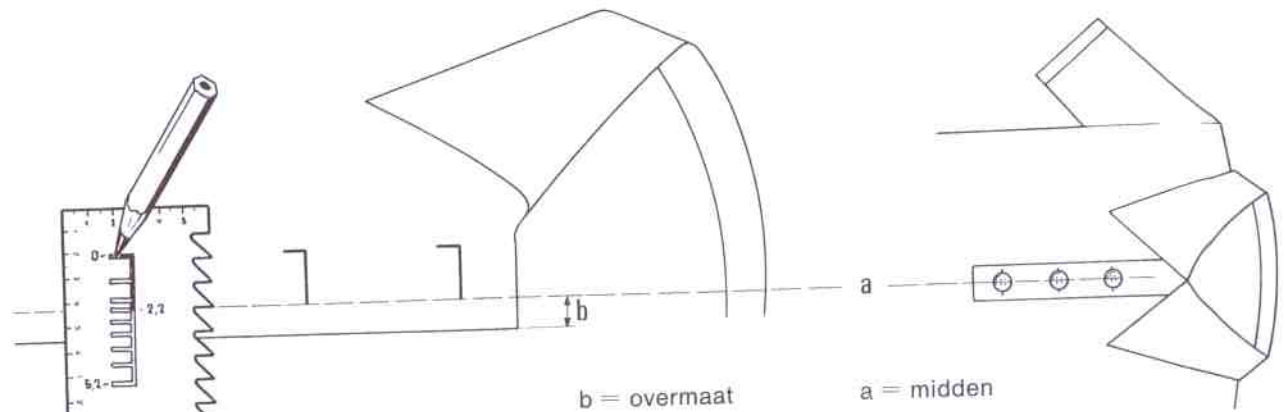
Knoopsgatschabloon / Zoommaat

- 1 Knoopsgatschabloon
- 2 afmeting
- 3 zoommaat

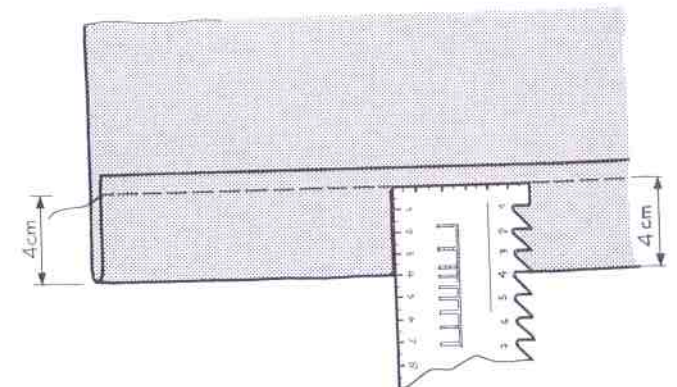
De kunstof schabloon kan als centimeter, als zoommaat en voor de lengte van het knoopsgat worden gebruikt.

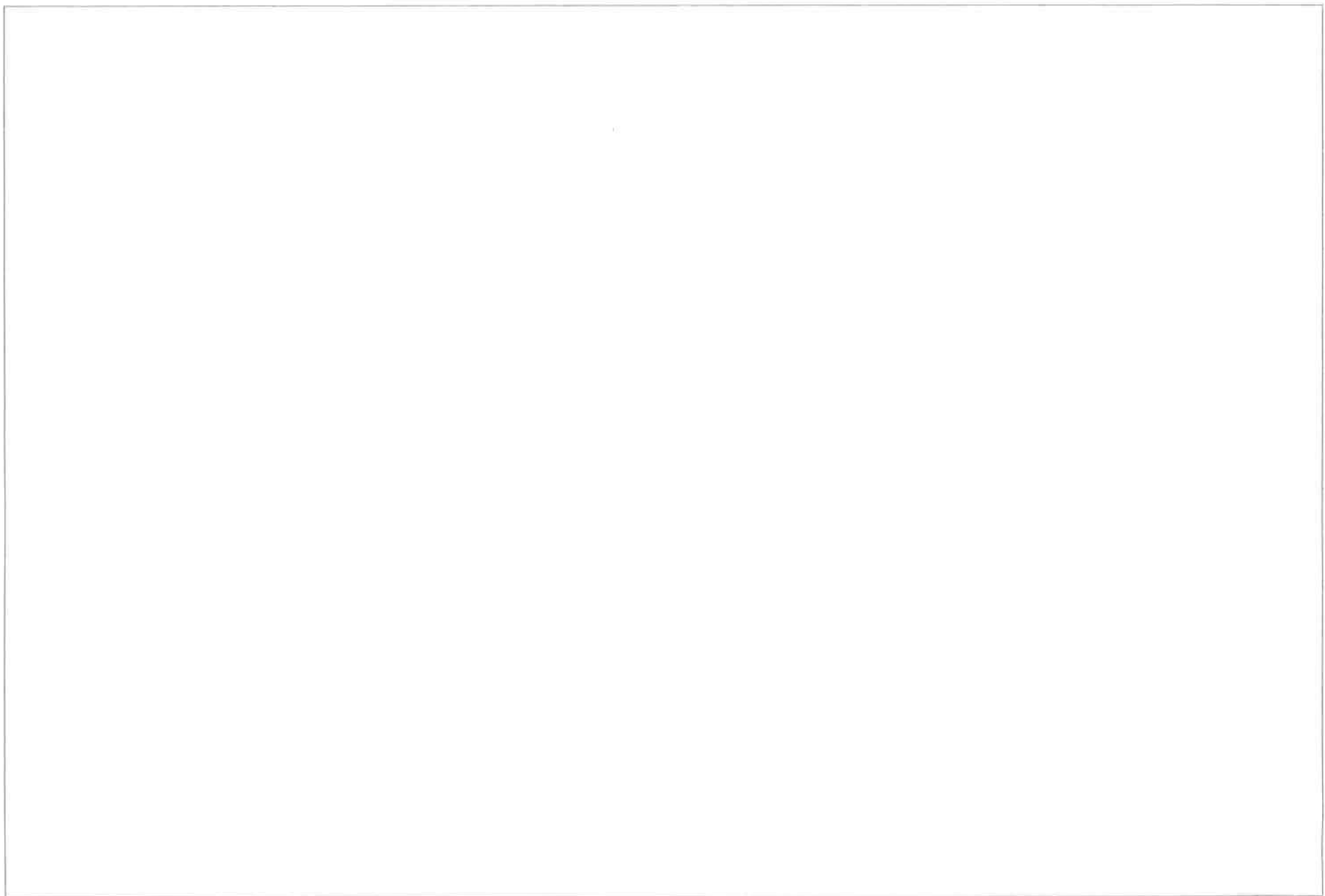
Het aftekenen van knoopsgaten

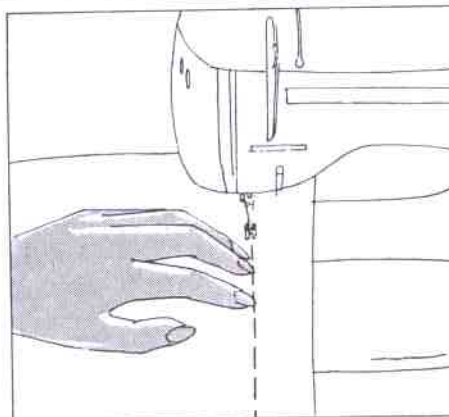

Voorbeeld: Voor knopen met een doorsnede van 2 cm wordt de lengte van het knoopsgat op 2,2 cm afgetekend. (Bij bolle knopen iets meer)

Het aftekenen van de breedte van de zoom met behulp van de schabloon.

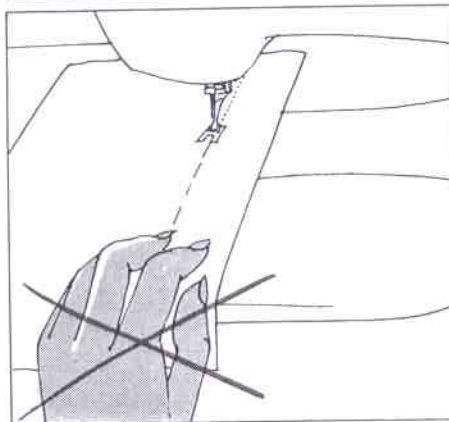
Het is zeker Uw wens om zo gemakkelijk mogelijk te werken. Houdt U zich dan aan de volgende regels:

Zet Uw Bernina zo ver van de rand van de tafel (ca. 10 cm), dat U indien enigszins mogelijk nog met Uw linker elleboog op de tafel kunt steunen, ook wanneer U gebruik maakt van de werktafel, waardoor zeer veel naaiwerk aanmerkelijk wordt vereenvoudigd.

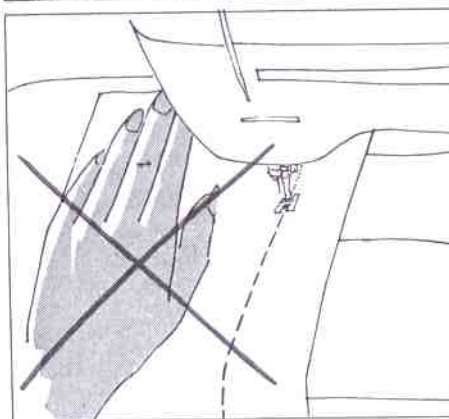
Gaat U niet voor het midden van de naaimachine zitten, maar precies voor de naald. Of U een bepaald soort werk beheerst, hangt in de eerste plaats van de juiste geleiding van de stof af.

Houdt U zich daarom steeds aan de volgende grondregel:

1. De stof aan de zijkant en zo dicht mogelijk bij het voetje geleiden ...

2. ... niet van voren

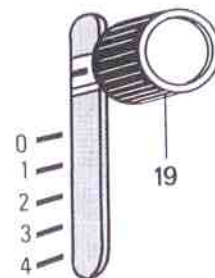
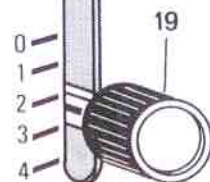
3. ... en niet met de volle hand. De stof mag ook niet onder de naald door getrokken worden.

Naaien met de rechte steek

Naaivoetje 000

Naald:
gewoonlijk 80
anders 70—100,
afhankelijk van
materiaal en garen.

Garen:
in overeenstemming
met de stof

Naaien met de rechte steek

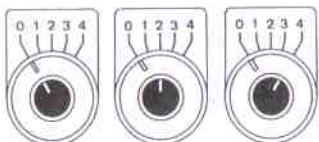
Steekbreedte: 0
Steeklengte: 1—4
Naaldstand: midden
Automaat: Rechte steek -----
Transporteur: naaien

Gewenste lengte van de steek instellen.
Normale steeklengte = ca. 1½

Achteruitnaaien

Voor het achteruitnaaien de steeklengtehevel (19) naar boven drukken (waar geen getallen meer staan). Steeklengtehevel vasthouden.

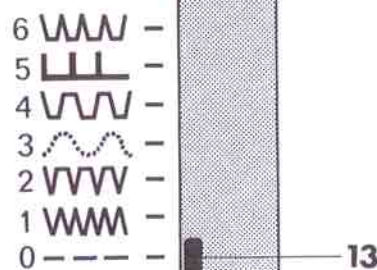
links midden rechts

Naaldstand

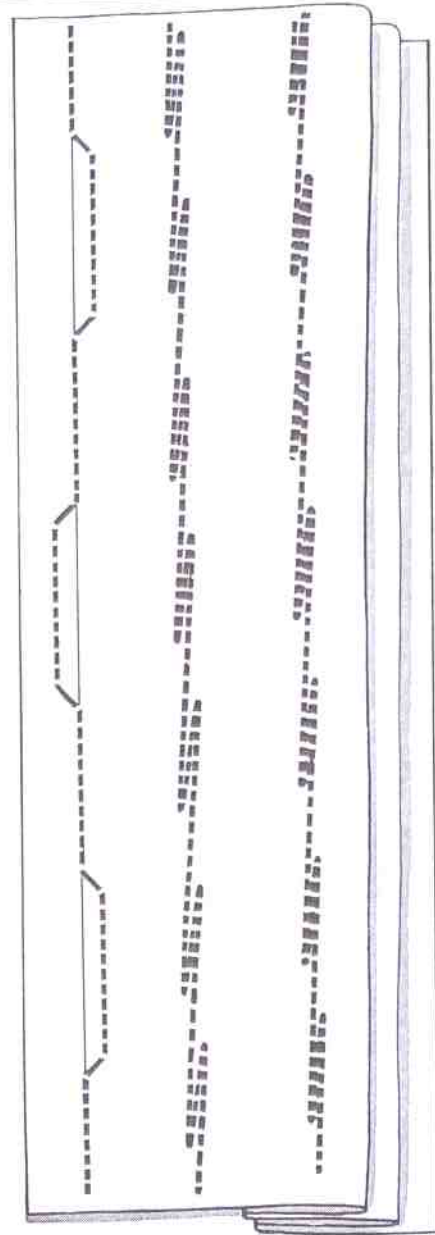
Met de naaldstandknop kan de naald naar links en rechts worden verplaatst — b.v. voor knoopsgaten, blindzoom, ritssluitingen enz.

Voor normaal naaien blijft de naald in de middelste stand.

Afhechten in dikke naden

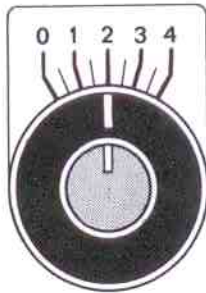
(steek niet te klein)
Voor het achteruitnaaien de naald steeds in de stof steken tot de onderste stand. — Hetzelfde geldt als U weer vooruit wilt naaien.

Naaivoetje 000

Naald:
gewoonlijk 80
anders 70—100,
afhankelijk van
materiaal en garen.

Garen:
in overeenstemming
met de stof,
indien mogelijk
Zwitserland 100
Buitenland 50

18

Zigzag naaien

De breedte van de zigzagnaad aan het werkstuk en het materiaal aanpassen.

Naden afwerken

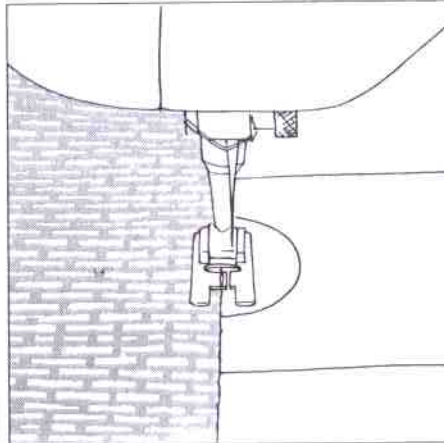
Steekbreedte: $2\frac{1}{2}$ —4

Steeklengte: 1— $2\frac{1}{2}$

Naaldstand: midden

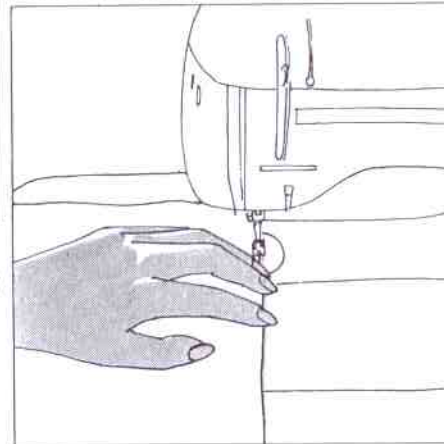
Automaat: Zigzag WWWW

Transporteur: naaien

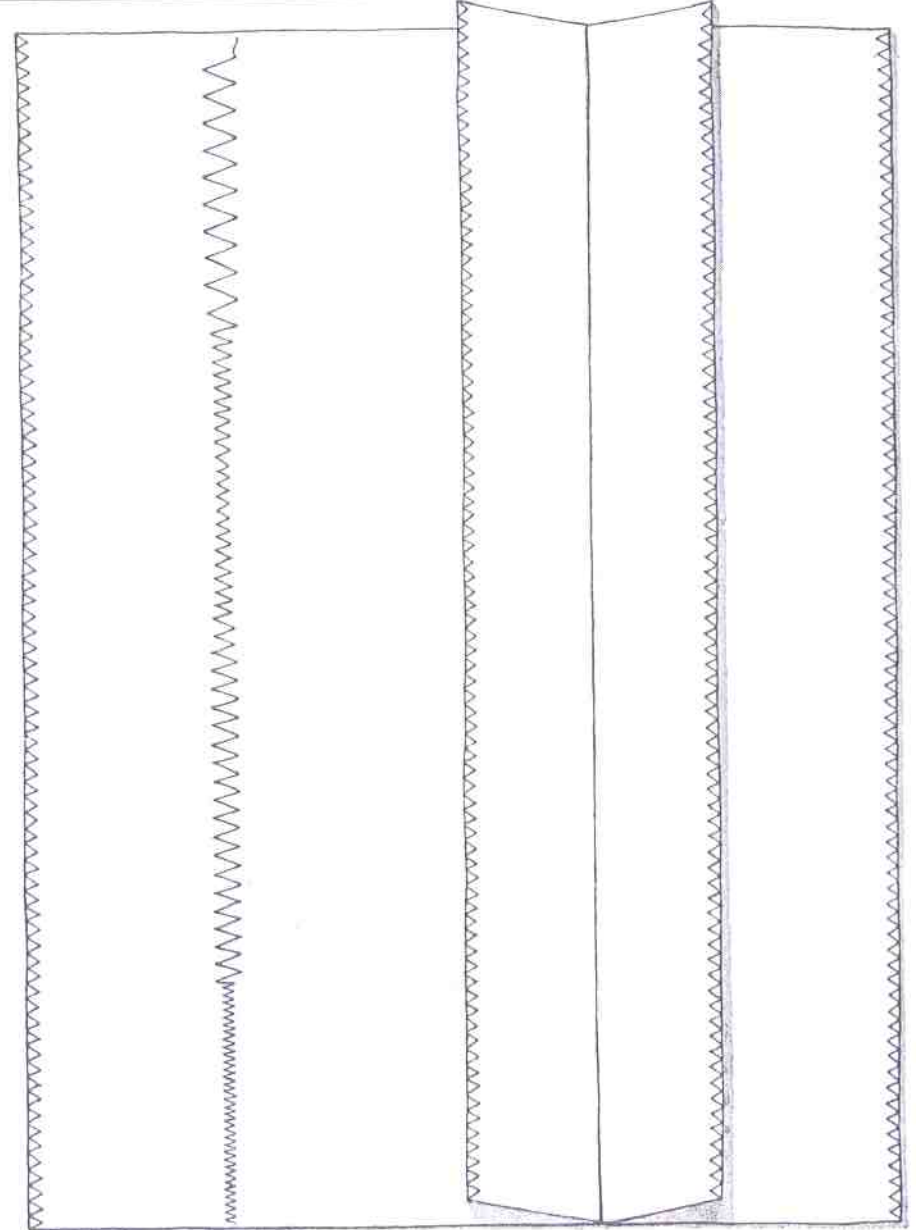

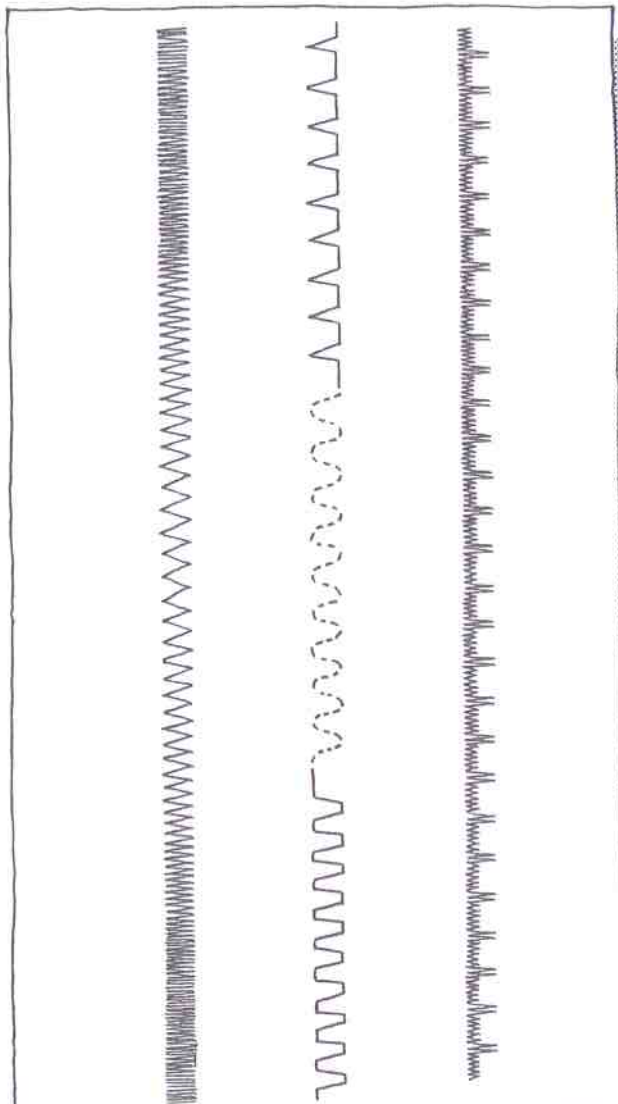
Zorgen dat de rand van de stof in het **midden** onder het voetje doorloopt, zodat de naald inderdaad een keer in de stof en een keer ernaast wordt gestoken.

Als algemene regel geldt: Zigzag niet te breed en steek niet te groot instellen. Rand eerst netjes afknippen.

Wanneer U het werk aan de zijkant geleidt — vlak bij het voetje — met Uw vingers op de rand van de stof, dan krijgt U vanzelf een keurig afgewerkte naad.

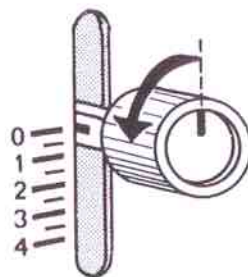
Bij kl. 807: Voor borduren altijd aanschuiftafel aanbrengen, opdat het werk **gelijkmatig** onder het voetje kan worden geschoven. Trekken aan de stof, of onder het voetje door-drukken veroorzaakt onregelmatige siersteken.

Borduurvoetje 030

Naald: 80—70

Borduurgaren: 30

Cordonnaad (Steekbreedte)

Steekbreedte: 4—1½

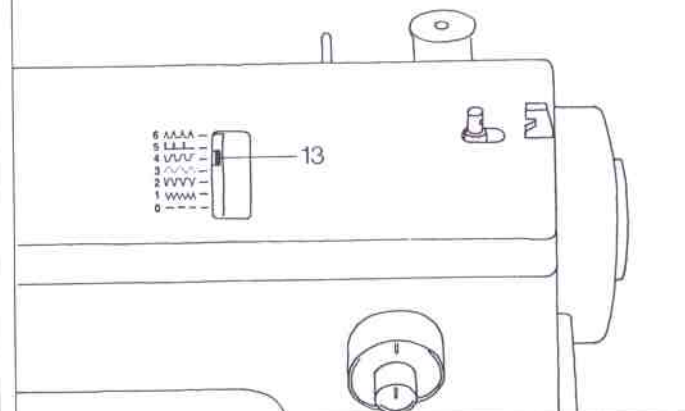
Steeklengte: bijna 0

Naaldstand: midden

Automaat: Zigzag WWWW

Transporteur: naaien

Door de steeklengteknop 19 vanuit het 0-punt naar links te draaien in de richting van de pijl, kunt U de cordonnaad fijn afstellen.

Automaat

Voor het instellen van de automaat: Knop (13) geheel naar rechts bewegen en op de gewenste siersteek instellen. (Naald niet in de stof laten zitten.)

Steekbreedte: 4

Steeklengte: bijna 0

Naaldstand: midden

Transporteur: naaien

Indien nodig: papier onder het werk leggen

Het verdient aanbeveling om bij het borduren papier onder het werk te leggen, zodat de stof door de breedte van de zigzag geen plooi kan vormen. (Geen zijdepapier, dat is niet stevig genoeg. Schrijfmachinepapier voldoet uitstekend.)

Naaivoetje 000
Naald: 80—70
Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

Tricotzomen voor ondergoed

Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

Zomen zonder inslag

Steekbreedte: 3
Steeklengte: 1½

Zomen met inslag

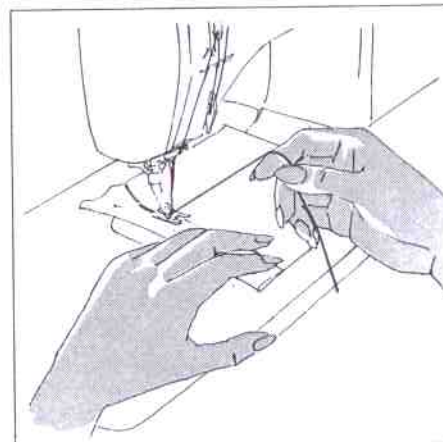
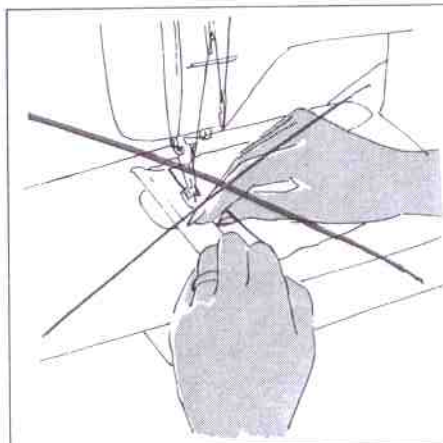
Steekbreedte: 2½
Steeklengte: 2½

«Bobbelen» van tricot

Om te voorkomen dat er «bobbels» in het tricot ontstaan, naait men een witte draad naaigaren mee.

(Dit geldt niet alleen voor zomen, maar overal waar tricot gedurende het naaien kan rekken, b.v. bij stukken inzetten, afwerken van naden enz.)

Voordat men de draad weer verwijdt, werk ietsje vochtig strijken.

Wat is de goede manier om deze draad vast te houden?

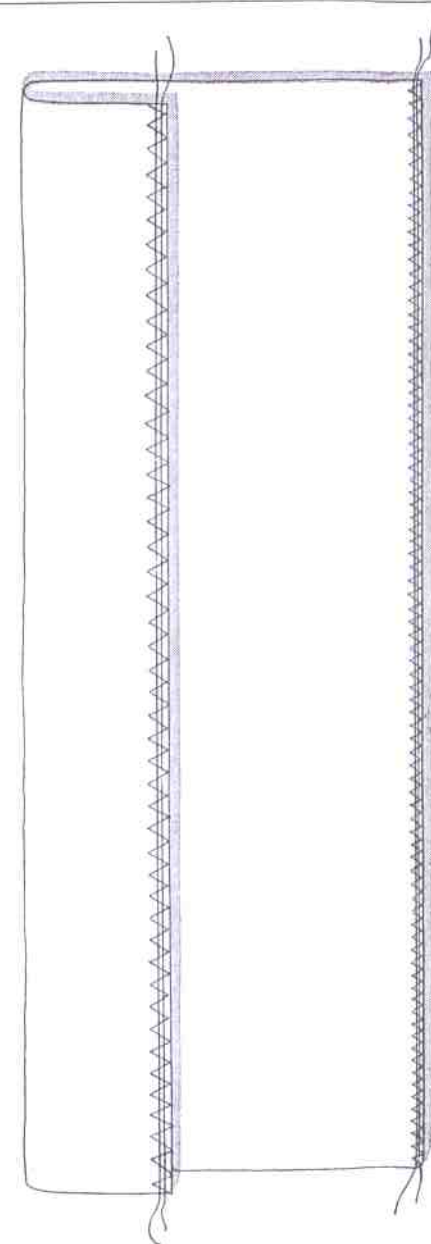
Niet zo, want dan kunt U het werk niet goed zien ...

maar zo: Op deze wijze kunt U goed zien en het werk kan zonder moeite onder het voetje geleid worden.

Belangrijk :

De draad gedurende het naaien tamelijk strak houden, daardoor rekt het tricot minder uit.

(Deze draad kan ook door het steekplaatje geleid worden evenals de inwerkdraad bij het naaien van biezen. — Geschikt voor grote verstelwerkzaamheden.)

Tricot verstellen

Naaivoetje 000
Naald: 80—70
Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

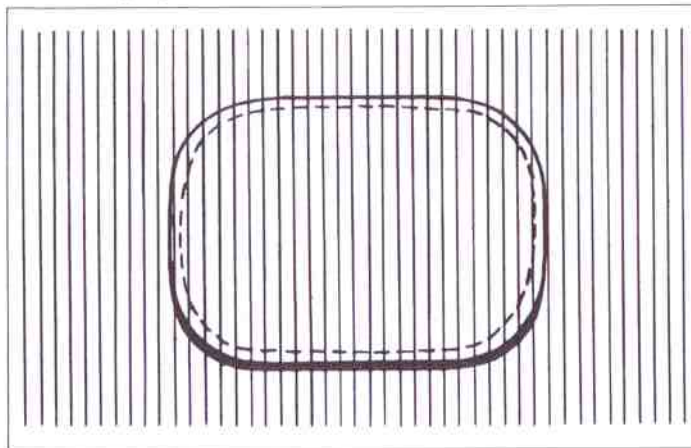
Tricot verstellen

Steekbreedte: ca. 3
Steeklengte: ca. 1—1½
Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

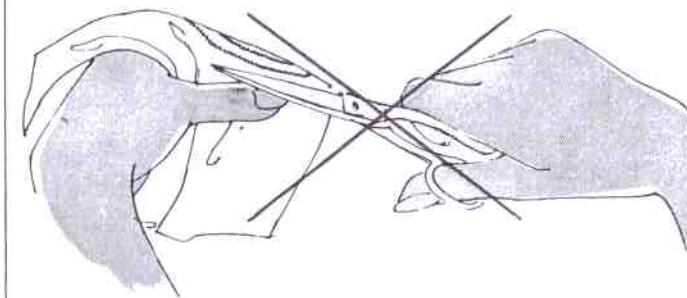
Het nieuwe stuk wordt aan de goede kant opgeregen en dan vastgenaaid: Eerst precies op de kant, dan een tweede naad op een voetje afstand van de eerste. (Bij katoenen tricot draad meennaaien om te voorkomen dat bobels ontstaan.)

Vervolgens wordt het kapotte stuk aan de binnenkant weggeknipt. (Schaar op de juiste wijze vasthouden.)

Indien mogelijk een rond stuk inzetten ...

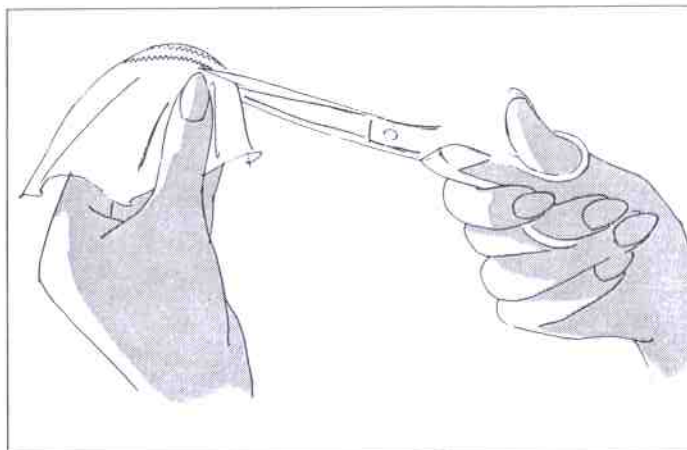

Indien het noodzakelijk is om hoeken te maken, deze rond bijknippen.

Vasthouden van de schaar

Als U stof vlak langs de zigzagnaad af moet knippen, moet U de schaar niet zo vasthouden (met de rug van de hand naar U toe). U loopt het gevaar, dat U ook in de naad knipt.

Afknippen op de manier van de afbeelding is veel gemakkelijker. **Palm van de hand naar U toe gekeerd** en de schaar **zo vlak mogelijk** houden!!! Alleen met de punt van de schaar knippen! De duim van Uw linker hand vlakbij de plaats houden, waar U knipt.

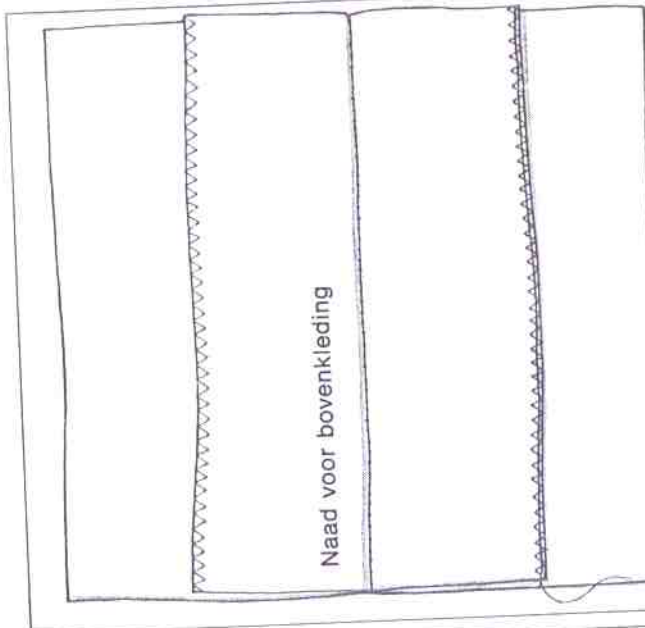
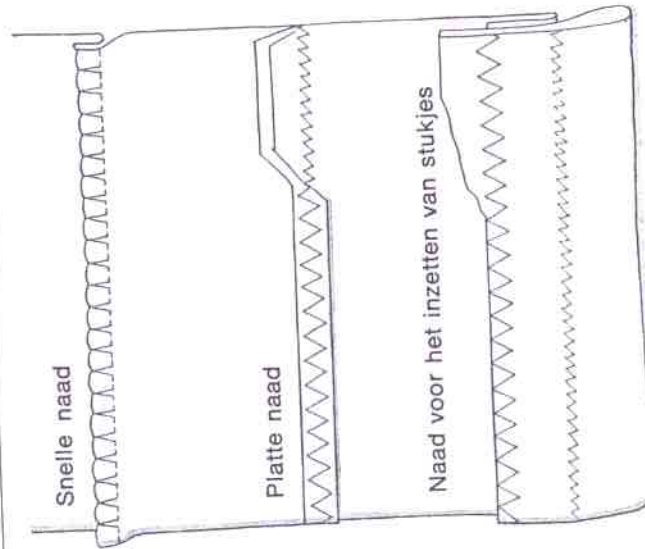
Elastische Tricotnaden

Naaivoetje 000
Naald: 80—70
Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

De vier belangrijke punten bij het naaien van tricot

1. Tricot altijd met stopgaren rijgen, niet met rijgaren.
2. Onberispelijke, scherpe naald gebruiken. Stompe naalden veroorzaken gaten.
3. Dun gemerceriseerd garen gebruiken.
4. Tricot na iedere bewerking strijken, niet pas op het laatst.

Tricotnaden

Naaldstand: midden
Transporteur: naaien
Automaat: Zigzag WWWW
behalve voor de snelle naad

Snelle naad

Steekbreedte: 3—4
Steeklengte: $\frac{1}{2}$ —1
Automaat: blindzoomsteek

Aan elkaar naaien en gelijktijdig afwerken.

Attentie: De rand van de stof moet links liggen.

Platte naad

uitsluitend voor ondergoed van katoenen tricot

1e bewerking: Aan elkaar naaien op een voetje van de kant.

Steekbreedte: 1 Steeklengte: 1— $1\frac{1}{2}$

2e bewerking: Naad plat strijken en aan de goede kant nog eens naaien.

Steekbreedte: 3 Steeklengte: 1— $1\frac{1}{2}$

Tenslotte overtollige stof afknippen. Schaar op de juiste wijze vasthouden.

Naad voor het inzetten van stukjes

1e bewerking

Steekbreedte: 1 Steeklengte: 1— $1\frac{1}{2}$

Naad spelden, daarbij het dubbel geknipte stub (spie) $\frac{1}{2}$ cm laten uitsteken. Langs de **binnenste kant** een voetje van de rand naaien.

2e bewerking

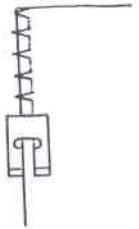
Steekbreedte: 3 Steeklengte: 1— $1\frac{1}{2}$

Hele naad omvouwen op de enkele stof en strijken. Op de **goede kant op een voetje afstand van de eerste naad de tweede naaien**. Overtollige stof afknippen. (Schaar goed vasthouden.)

Naad voor tricot japonnen, rokken en pullovers

Steekbreedte: 1 Steeklengte: 1

Op deze wijze kunt U tricot bewerken als gewone stof. De naden kunnen plat gestreken worden, maar blijven toch rekbaar.

Byzonder elastische naden

Naaivoetje 000
Naald: 80
Garen:
naaigaren
g Merceriseerd
60/3-70/3

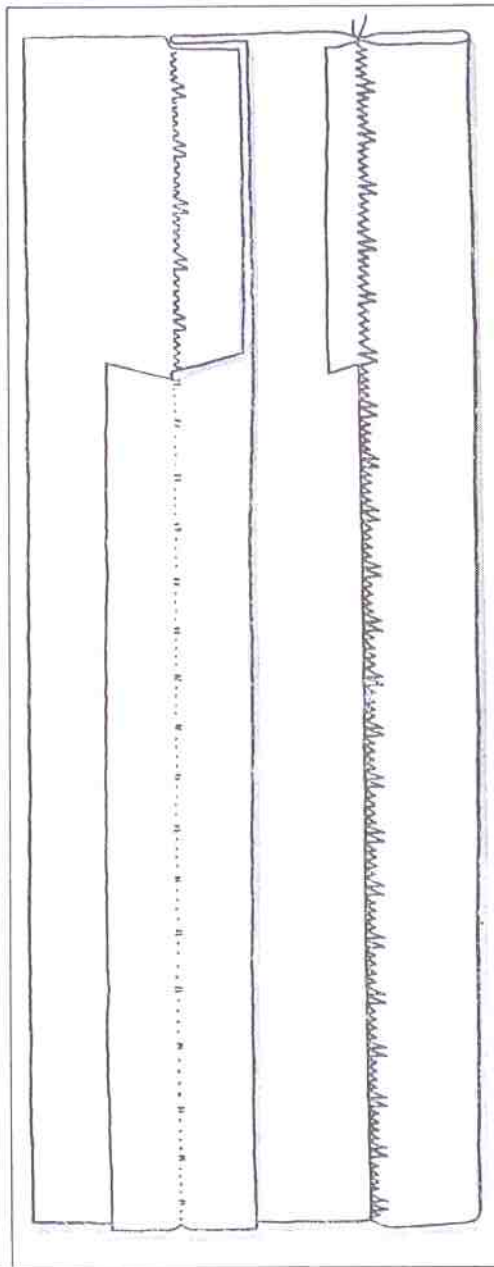
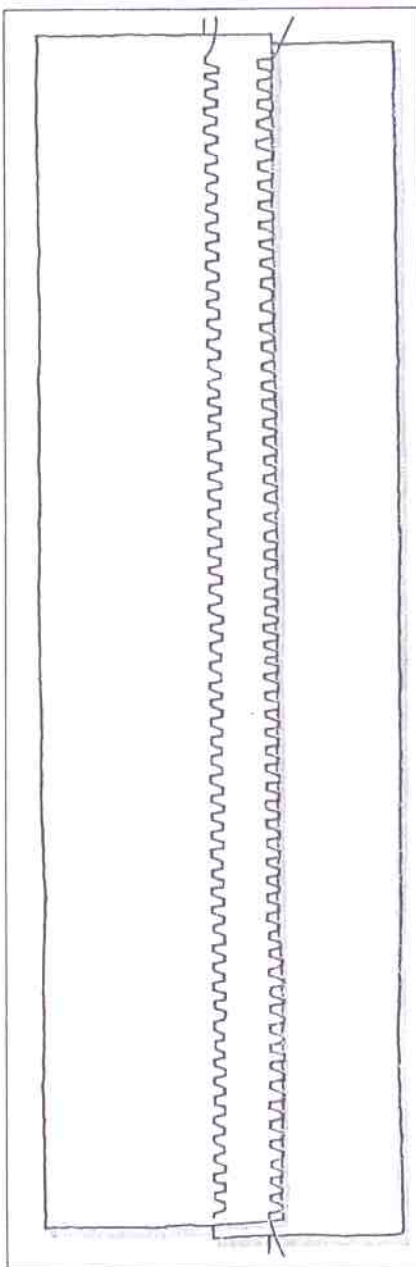

Platte naad

In het bijzonder voor lycra
(b.v. step-ins)

Steekbreedte: $2\frac{1}{2}$
Steeklengte: $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$
Automaat: universeelsteek
en 1-20
Naaldstand: midden
Transporteur: naaien

Kanten ongeveer $1-1\frac{1}{2}$ cm over elkaar
heenleggen, dan langs beide randen
naaien.

Stretchnaad

voor skibroeken en zeer elastische stof-
fen, voor Helanca®, Crimplène enz.

Steekbreedte: $1-1\frac{1}{2}$
Steeklengte: $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$
Automaat: stretch
en 1-20
Naaldstand: midden
Transporteur: naaien

Naad rijgen en naaien. (Werk zo onder
het voetje leggen, dat de brede zigzag-
steek naar de rand van de stof wijst.)
Naad plat strijken en indien noodzake-
lijk afwerken.

Stretchnaad als zoom

alleen voor ondergoed

Steekbreedte: 3-4
Steeklengte: ca. $\frac{3}{4}$
Automaat: stretch
en 1-20
Naaldstand: midden
Transporteur: naaien

Zoom instrijken, zonder inslag. Breedte
van de zoom afmeten en zoom naaien.
(Werk zo onder de machine leggen, dat
brede zigzagsteek naar de rand van de
zoom wijst.) Tenslotte overtollige stof
vlak langs de naad afknippen.

Vari-Overlock / Elastische Naad

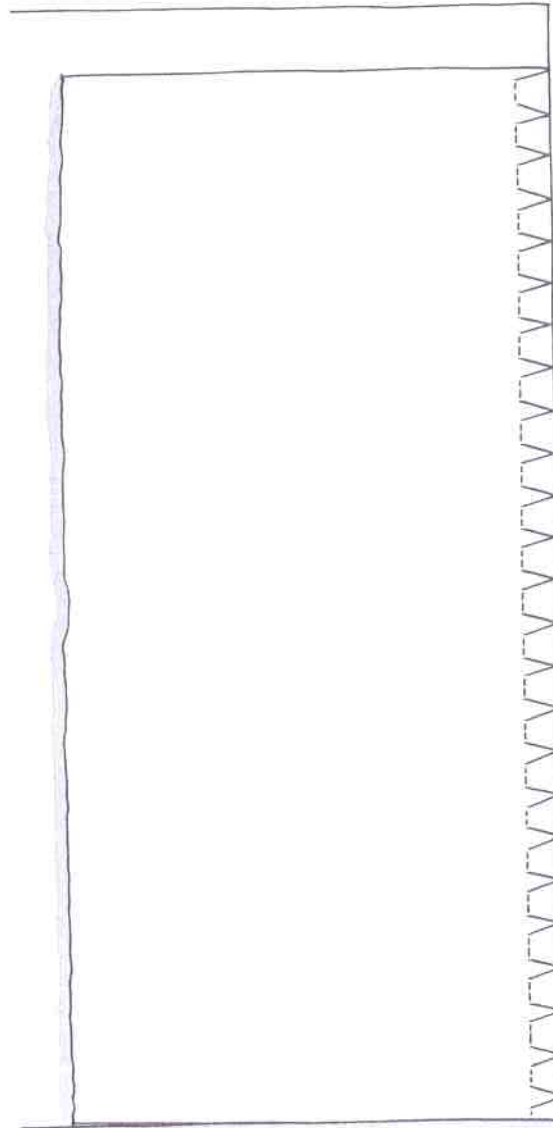
Overlockvoet 470

Naald 80—70

Draad:
afhankelijk van de stof

Bij het overlock-naaien dient U op het volgende te letten: Instelknop voor gebruikssteken op overlock (nr. 6) zetten.

Synthetische stoffen dienen telkens mit synthetisch naaigaren te worden genaaid.

Vari-Overlock

Naaldstand: rechts

Transporteur: naaien

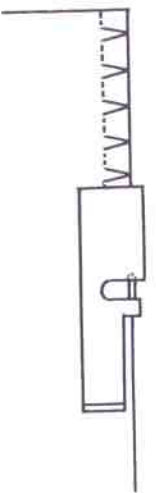
Automaat: Overlock en 1—20

Steekbreedte: 4

Steeklangte: 1—2

De overlocknaad dient voor het aan elkaar naaien van stoffen.

Let op: Stofkant moet rechts liggen.

Afwerken van kanten

Naaivoetje 000
Naald: 80—70
Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

Schulpzoom

Steekbreedte: 4
Steeklengte: 1
Naaldstand: midden
Automaat: blindzoomsteek
Transporteur: naaien

Rand van de stof moet naar **links**
wijzen als bij de snelle naad.

Elastiek

Steekbreedte: 3
Steeklengte: 1—1½
Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

Elastiek mag bij het naaien **niet**
worden uitgerekt. De zigzagnaad is
even elastisch als het elastiek.

U werkt het gemakkelijkst, wanneer
U het tricot (of de stof) eerst inrim-
pelt: Grote rechte steken naaien —
dan de onderdraad aantrekken en
tricot of gewone stof zover nodig
inrimpelen.

Vervolgens elastiek opspelden en
naaien. De overtollige stof aan de
verkeerde kant afknippen. Schaar
op de juiste wijze vasthouden!

Kant aanzetten aan tricot

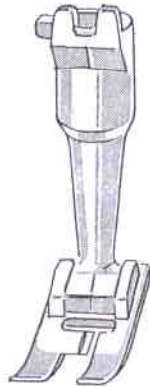
Steekbreedte: 1½—2
Steeklengte: ¼—½
Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

Stopgaren gebruiken.

Kant vastspelden of-rijen en direkt
met zigzagsteek vastnaaien. Over-
tollige tricot aan de verkeerde kant
langs de zigzagnaad afknippen.
Schaar op de juiste wijze vasthou-
den!

Naaivoetje 000
Naald: 80—70
Stopgaren:
Zwitserland 100
Buitenland 50

Kant (en entre-deux) in stof

Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

1e bewerking

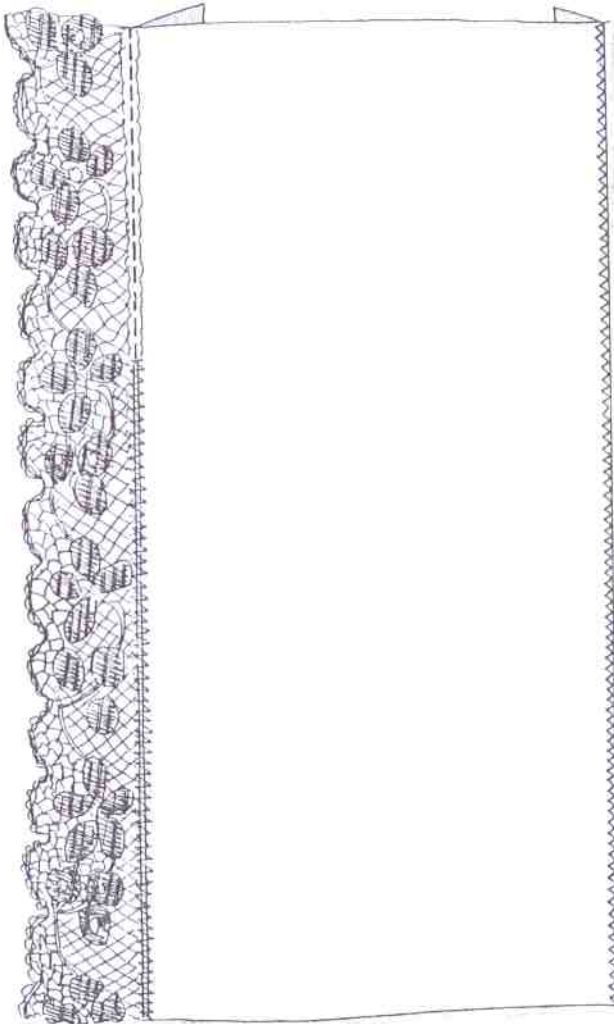
Steekbreedte: 0
Steeklengte: ca. 1

Kant vastspelden, rijgen en met rechte steek vastnaaien.

2e bewerking

Steekbreedte: $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$
afhankelijk van het kant
Steeklengte: ca. $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$

Overstekende stof omvouwen en strijken. Op de goede kant over de rechte steek een zigzagnaad naaien, dan overtollige stof langs de zigzagnaad afknippen. Schaar op de juiste wijze vasthouden!

Afwerken met smal zoompje

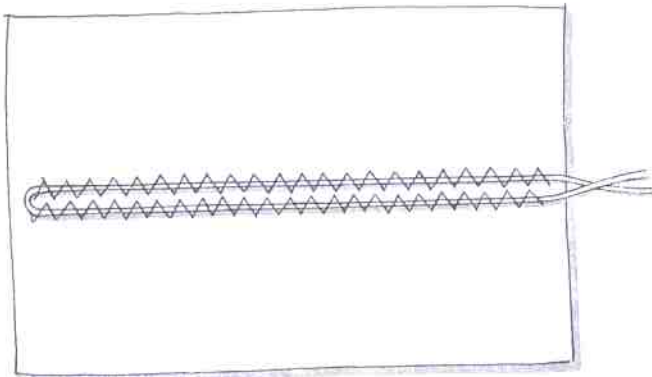
Steekbreedte: ca. $1\frac{1}{2}$ —2
Steeklengte: ca. $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$
Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

Stof ca. 1 cm breed omvouwen en strijken. Over deze gestreken kant zigzag naaien — zoals bij het afwerken van naden. (Werk onder het voetje leiden als bij naden afwerken.) Tenslotte overtollige stof aan de verkeerde kant afknippen. Schaar op de juiste wijze vasthouden!

Stof inrimpelen

Borduurvoetje 030
Naald: 80
Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

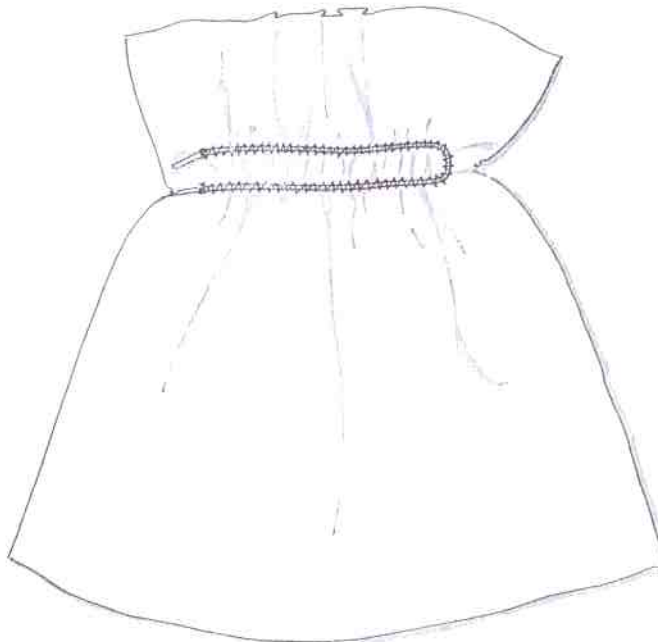

Naaïen met elastiek garen

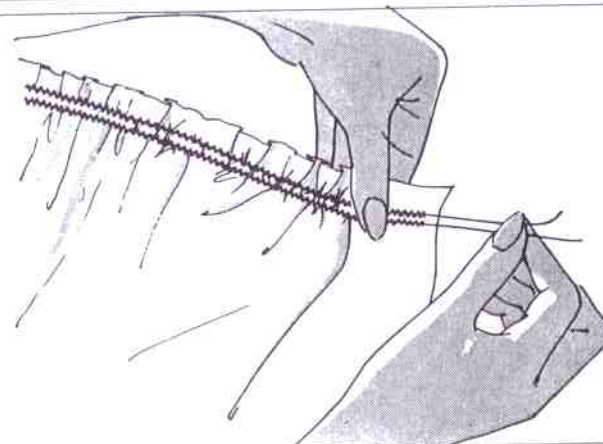
Steekbreedte: 2
Steeklengte: 2
Naaldstand: midden
Automaat: Zigzag WWWW
Transporteur: naaien

Elastiek **door het gat** in het borduurvoetje halen en bij het naaien uitrekken. Hoe sterker U rekt des te sterker wordt ingerimpeld. Bij tweede stiksel (op een voetje afstand) het elastiek en de **reeds gemaakte naad even sterk** uitrekken.

Wanneer U sokken of kniekousen op deze manier afwerkt, dan het elastiek niet te ver uitrekken.

Naaien met elastiek garen

Stof inrimpelen

Steekbreedte: 2
Steeklengte: 2 (dikke stof tot 4)
Naaldstand: midden
Transporteur: naaien
Automaat: Zigzag WWWW

Parelgaren

Het parelgaren wordt — evenals het elastiek — door het gat in het borduurvoetje gestoken en met zigzagsteken vastgenaaid. In tegenstelling tot elastiek wordt parelgaren tijdens het naaien echter niet aangetrokken, maar **daarna**. (Beide draden vasthouden en de stof inrimpelen.)
Maakt U altijd twee stiksels (afstand ca. 2 mm).

Gewoon inrimpelen

Kleine stukjes en heel dunne stoffen kunnen ook als volgt ingerimpeld worden:

Steekbreedte: 0
Steeklengte: 4

Twee stiksels met rechte steken naaien. Dan beide onderdraden aantrekken en de stof hierop op de gewenste breedte inrimpelen.

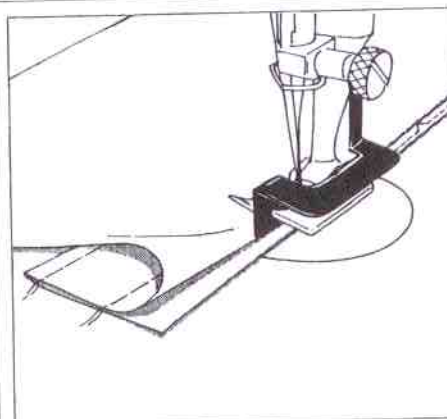
Blindzoomsteek

Blindzoomvoetje 016

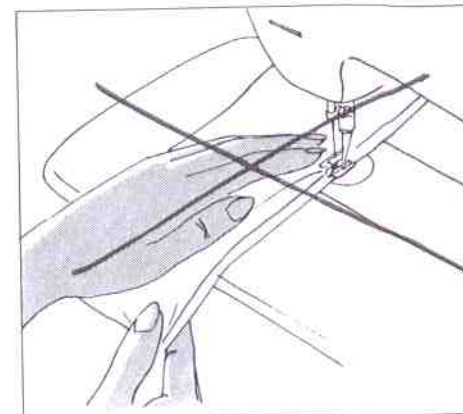
Naald: 80—70

Naaigaren:
gemberciseerd
60/3—70/3

of stopgaren:
Zwitserland 100
Buitenland 50

Zo wordt het werk onder voetje gelegd.

Zo geleidt U het werk zeer ongunstig.

Normale instelling

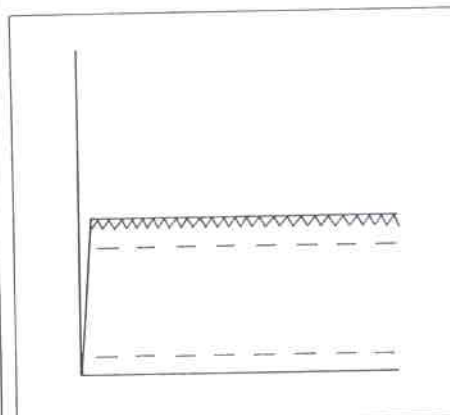
Steekbreedte: ca. 2 1/2

Steeklengte: ca. 2 1/2

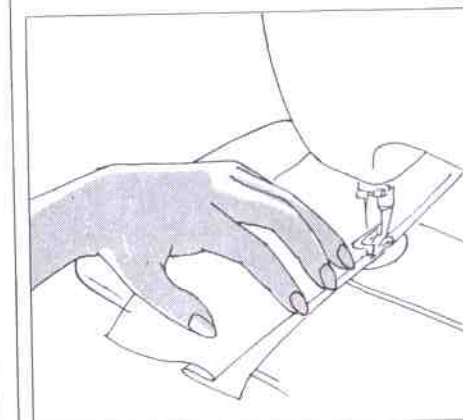
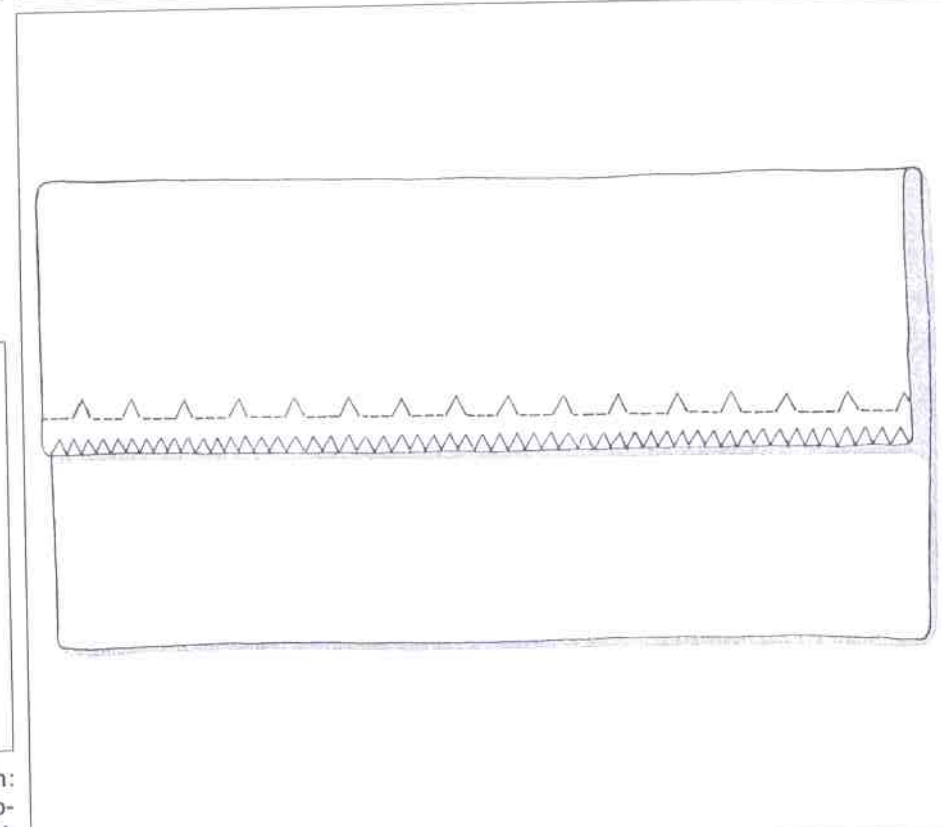
Naaldstand: rechts

Transporteur: naaien

Automaat: blindzoomsteek

De zoom dient voorbereid te worden:
geregen (minstens 1 cm van de te zo-
men kant) – **gestreken** – **rand afgewerkt**.

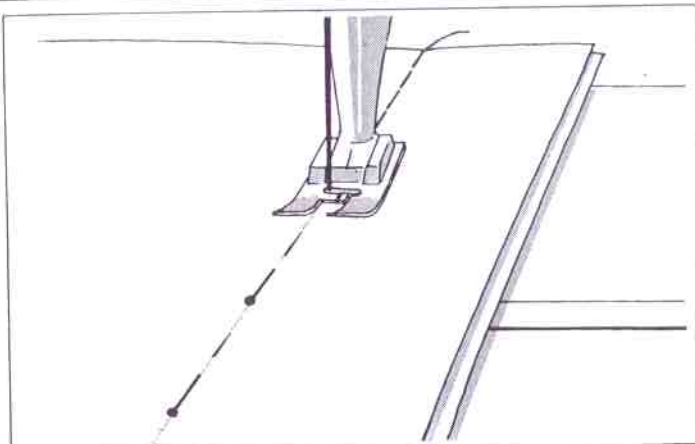
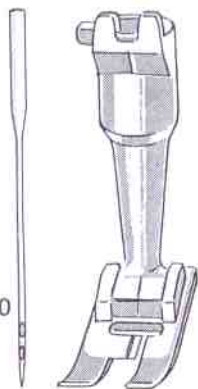

Zo is het goed:

De vingers van Uw linker hand liggen op de omgevouwen rand, dan «voelt» U hoe het werk onder het voetje schuift. (Een foefje: het werk bij het naaien een klein beetje inhouden.)

Rijgen

Naaivoetje 000
Magic-naald
Naaigaren

Het rijgen

Steekbreedte: 4
Steeklengte: $1\frac{1}{2}$ —4
Naaldstand: links
Automaat: blindzoomsteek (VVV)
Transporteur: naaien

De magic-naald heeft twee bovenelkaar liggende ogen. Het onderste wordt voor normaal naaien gebruikt, om te rijgen wordt de draad in het bovenste oog gestoken.

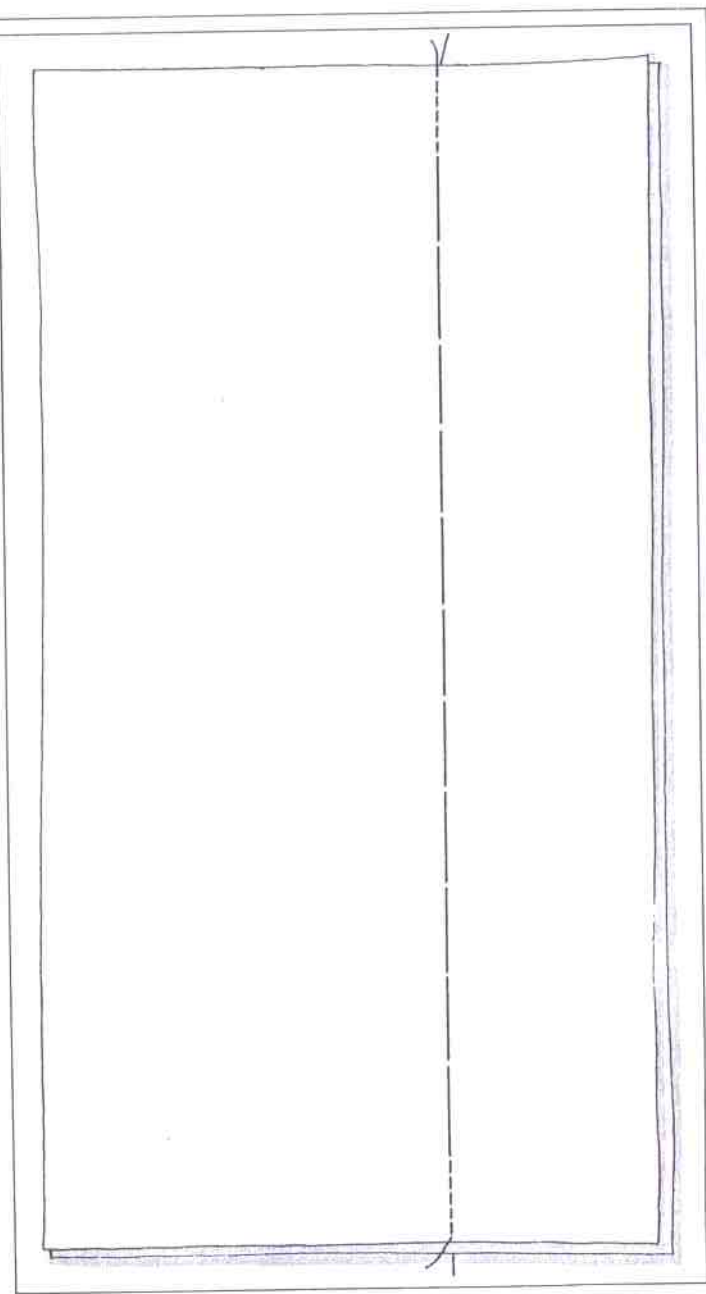
Steeklengte kiezen in overeenstemming met materiaal en soort werk, echter niet te klein, om het rijgsel weer gemakkelijk uit te kunnen halen.

Het verdient aanbeveling eerst te spelden (bij strepen, die precies op elkaar moeten vallen, de spelden eventueel **dwars** op de naad plaatsen.

Zo ligt de stof onder het voetje:

Belangrijk! De rijgsteken komen niet in het midden van het voetje te liggen, maar aan de linker kant, waar de naald in de stof wordt gestoken. De lijn waarlangs geregen moet worden, dus links onder het voetje door laten lopen. (Houdt U het werk strak, dan is het gemakkelijk te geleiden.)

Aan begin en eind van de naad zigzagknop (19) op 0 zetten en met een paar steken afhechten.

Knoopsgat

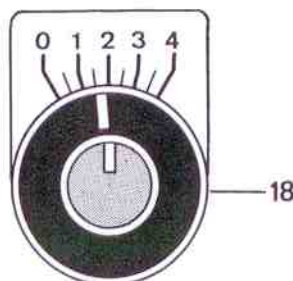
Knoopsgaten-voetje 033

Naald: 80—70

Naaigaren:
g Merceriseerd
60/3—70/3

Borduurgaren:
30 of

Stopgaren:
Zwitserland 100
Buitenland 50

Instelling voor Knoopsgaten

De machine heeft twee aanslagpunten voor het naaien van knoopsgaten: het ene bij zigzagbreedte 1,75 voor de **breedte van de cordon**, het andere bij zigzagbreedte 3—3½ voor de **breedte van de trems**. Bij voorzichtig draaien aan de zigzag knop voelt U deze aanslagpunten onmiddellijk.

Zigzag: 1,75 (aanslagpunt)

Naaïen van het knoopsgat

Gewenste lengte van het knoopsgat op de stof aftekenen.

Voordat U begint te naaien naald laten zakken tot op de hoogte van het voetje om te controleren of de naald in het midden van het voetje staat. Anders aan handwiel draaien tot de naald weer boven staat. **In geen geval stand van zigzag of naald veranderen.** Nu het werk onder het voetje leggen en de naald precies aan het begin van het knoopsgat insteken.

Eerste cordon:

Vereiste lengte naaien. Naald in midden van het voetje insteken, voetje omhoog, werk draaien, voetje weer naar beneden.

Eerste trems:

Naald omhoog, zigzag op ca. 3 (aanslagpunt) zetten (altijd dubbele breedte van de cordon). Stoftransport tegenhouden. Trems naaien.

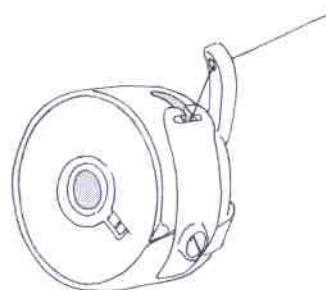
Tweede cordon:

Naald omhoog, zigzag op 1,75 (aanslagpunt) zetten en cordon naaien.

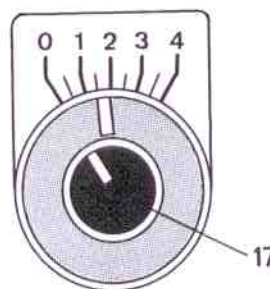
Tweede trems:

Naald omhoog, zigzag weer op ca. 3 (aanslagpunt) zetten, werk tegenhouden, trems naaien.

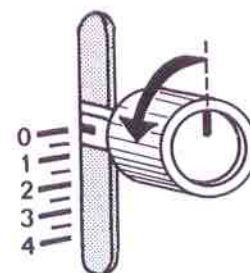
Afhechten: Zigzag op 0 zetten en een paar steken naaien.

Voor het naaien van knoopsgaten de onderdraad door het oog in de haak van de spoelhuls halen.

Naaldstand: links

Met het regelknopje (19) kan de dichtheid van de steek heel eenvoudig aan het materiaal worden aangepast. Het verdient daarom aanbeveling om een proefknoopsgat te maken op een restje van de stof, die U gebruikt. Instellen als Knop voor aanslagpunt cordonnaad (20) in bovenste stand zetten en knop voor steeklengte (19) zo ver mogelijk naar boven schuiven.